

**KWENA MUKENE MA
CEGO-CEGO
IKOM ICWIL ME BAIBUL
MAKWAKO
LAKRICITAYO**

LACOC: DR. PASTOR THOMAS WADE AKINS

DR. THOMAS WADE Ki DAKO NE BARBARA AKINS

Pastor Thomas ki dako ne Barbara Akins otio pi Kricito pi mwaki mapol.

Gitio tic I rwom me wilobo lung, gipwonyo lukwati ki lutela me kanica Iwi lobo lung. Gupwonyo lutela alip ki alip Iwi lobo makato 67 woko kulu.

Lakwat Thomas ocako dul tic-ce me tucu jiri I Vietnam I tupiny I 1968. Otio naka I Washington, D.C matye Amirika ki I Brazil bene.

Barbara ocako tic-ce me tucu jiri ki Brazil.

Miti gi-madit ocung me keto kwogo ikom kricito ikare me gwoki ki Ikare me too gi bene. Carolok 3:5-6, 17:4 ki 29:11.

KIT MA KICANO KWEDE

1. Cura me acel: kite me larre
Pwony me Baibul makwako larre dul me acel
2. Cura me aryo: kwo maperakino kigwoko
Pwony me Baibul makwako kwo maperakino
3. Cura me adek: Lubanga cal ki ngo?
Pwony me Baibul makwako Lubanga
4. Cura me angwen: Yecu Kricito obedo anga?
Pwony me Baibul makwako Yecu Kricito
5. Cura me abic: Cwiny Maleng obedo anga?
Pwony me Baibul makwako Cwiny Maleng
6. Cura me abicel: Bal obedo ngo?
Pwony me Baibul makwako bal
7. Cura me abiro: Yat aria pa Kricito
Pwony me Baibul makwako can-ne pa Kricito
8. Cura me aboro: Ngol matir obedo ngo?

Pwony me Baibul makwako ngol matir
9. Cura me abongwen: Roc-co wat ki lar obedo ngo?
Pwony me Baibul makwako roc-co wat ki Lare
10. Cura me apar: ngut obedo ngo?
Pwony me Baibul makwako ngut
11. Cura me apar acel: Niyee kwede kica obedo ngo?
Pwony me Baibul makwako Niyee ki kica
12. Cura me apar wie aryo: Dwogo pa Kricito me aryo
Pwony me Baibul makwako dwogo pa Kricito me aryo

CURA ME ACEL (1)

KITE ME LAR-RE

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO LAR-RE”

JON 3:1-16

Nyuto:

Ipwonye megwa- warwatte ki ladit moo ma nyinge Nekodemo. (Tyeng 01).

Nekodemo onongo obedo laparicayo. Lujudaya onongo tye dul aryo ikare naca.

Dul acel kilwongo ni lucadikayo ci muken ne kilwongo ni luparicayo. Luparicayo onongo gucung matek I cik ki ite-kwaro.

Luparicayo gonyo ni dano makite ber. Onongo tye dano ma kiworo ikabedo ame en bedo iye. En onongo bedo idul pa dano ma comocik. En, tye kitwer.

Bedo laparicayo gonyoni en onongo obedo ladini. En mio pacenti 10 me Mucara ne bot Rwot. En onongo okwanocik pa Moses bene worocik maber.

Ento, Nekodemo onongo tye ki peko. I yikwo ne onongo tye ka nen ki kica.

Onongo tye ki bur matut tutwal I tipu ne ma pud pe kiculo bur eno-ni.

En oceto bot Yecu idyewor mo-acel. (Tyeng 02). En obino I dyewor me wek ngatt-moo kur-nene. En ngeyo anga ma Yecu obedo pien myero bed oneno onyo owinyo tango ma Yecu otimo.

En owaci, “Pe tye ngatt moo maromo tiyo tango ma yin Itiyo ka Lubanga peke kwede”.

Yecu tye ki teko me neon iyi Cwiny dano. Dong Yecu oneno ni akadi En (Nekodemo) onongo obedo dano aber me dini en mito kwo maperakino.

Yecu otito tyen lok adek mumio omyero Inywalle tyen me aryo.

1. TYEN LOK ME ACEL _____ *Ka itye kamito wot I Polo* *Ka itoo myero ibed danomu lare.*

Imito wot I polo ka I too?

Yecu ogamo loke ni, “Pe tye ngatt moo mebino neno KER ME POLO nikwanyo ka kinywale tyen me aryo. (Tyeng 03)

Pingo? Ikare ma ki-nywali, I nywalle ki-kom.

I nywalle me-kom, kinywali ki kwo me bal. Ngatt-moo pe opwonyi kwede “kite me timo” bal. Ngatt-moo pe opwonyi ki kite me bedo lawanya. Obedo kite me kwo-wa me timo bal. Wan walako kwo me bal ki bot Adam.

Pe iromo mino labwor bedo laremi. I room pito cako ma en pud latin.

Iromo maro macalo latin labwor .Iromo miyo cam. Ento nino moo acel en obidongo ci bene romo nek-ki woko. Pingo? Pien en tye ki kit kwo me bedo gin mager.

Rom aroma bene kidano. Kite me kwowa tye me bal. Ngattmoo pe pwoonyo wa iye.

Dong, I mito kite me kwo manyen me donyo I polo? Kite me kwo ma aa ki ibot Lubanga. Kite me kwo ma en Lubanga mamio.

Dong, ka I mito wot donyo I loc pa Lubanga myero I bed ngat ma en kinywale tyen aryo. Nywalle me aryo man nywalle ma oaa ki malo.(Tyeng 5).

Yecu owaco, an abiceto ka yubbiwu KABEDO. Jon 14:2.

Polo tye kabedo matye!

Polo bino nen ningi?

A. Polo obedo ka ma mwonya

Polo obedo kabedo ma nen ningi? Obedo ka ma mwonya. Baibul Waco ni polo tye ki digudi ma kiyubo ki riyal. Owaco ni apama ne kigero ki jacipa.

Dog cel lung tye ma maryenya-aryenya.

B. Polo obedo ka ma leng.

Kong itam, neno can peke kunnu. Two bene obibedo peke kunnu. Arem bene obibedo ma peke kunnu. Para bene obibedo ma peke kunnu. Too bene obibedo mape kunnu.

C. Polo obedo ka ma I ngeyo Iye dano.

Iromo bedo kiwur, wangeyo luwote mamegwa I polo, Ee. Yin pe ibibedo ngat maming I polo.

Ibino bedo ma iromo oo naka bot Abram ci iloko kwede makwako lwongo pa Lubanga I kome me bedo Wego bot rok me Judaya ma miyo gum I lobo lung ma laloc-ca bino-bino miyo.

Ibibedo ma iromo lok -ki Moses. Kong I tam, ibibedo ki kare me penyo Moses kite ma onongo got me cinai onongo tye kwede ikare ame en onongo tye ka gamo cik apar.

Ibibedo ma iromo lok-ki Kabaka Culeman, Kabaka Daudi ki luteal kwede lunebi me Baibul. Ibirwatte ki dano pa Lubanga matego atika macalo Jeremia, Icaya ki Amoc. Ibirwatte naka ki mon- matego pa Lubanga macalo Luci, Esta ki Maria Min Yecu.

Akadi kono bedi irwenyo baba-ni, mama-ni, dako-ni, cwari onyo latinni. Ka onongo gubedo jo mu-nywalle tyen me aryo, ibineno gi ci ibingeyo-gi bene. Obibedo nino maber ma nongo doki ibi ribe ki dano me igangwu ki luwote-ni. Ci dong, gin mapire tek maloo makwako polo, tye-ni irwatte kede Yecu wang ki wang.

Baibul waci nino moo acel ma cong lung bino rumo piny ki leb ducu bino tucuni Yecu en Rwot.

Yecu obedo lero me polo. I bedo I tye ne. Wan weng wakulle piny I nyime ci wawore.

Niyabo 4 waci-iwa ngo ma tye ktimme I polo I karenii.

Yecu tye iwi kom loc-ce kun lumalaika ogure dyere ma gitye kawer;

RWOT LUBANGA MATWERO - DUCU LENG, LENG DOK LENG,

EN NGAT MA YAM TYE CON, KONI TYE, DOK BIBINO (Niyabo 4:8)

Imito wot I polo Inge too-ni? Ka kumeno, myero Inywalle tyen aryo.

II. TYEN LOK ME 2. _Pingo myero Inywalle tyen me aryo? __ me bedo ki kwo kikome!

Myero I nywalle tyen me aryo me bedo ki **KWO KIKOME** I cawani. Kwo ma tye ki tyen lok. Kwo ma tye ki yom yic, kuc ki-mar.

Jon 3:16 waconi, “pien Lubanga con omaro lobo kumeno, omiyo iye wode acel keken, wek dano ducu ma ye en owek to, ento bed ki kwo ma pe tum.”

Watamo ni lok me “kwo ma pe tum” ma calo kinmoo macake Inge too-wa. Eno-ni ada.

Akadi kumeno, ada ne dit makato man woko. Obedo bene kwo ma cake ICAWA NI ma pud itye kwo I lobo.

Ka Kricito obino iCwinyi, kwo ma pe tum cake cucut. Pe cake ka I too. Kwo ma pe tum cake I cawa ma Kricito oduonyo kwede iCwinyi. Tyen lokke tye ni pien Cwiny donyo I kwo ni I dakika ma I jalo kwede kwo ni bot Kricito.

Kwo ma pe tum, pe gonyo ni me wot I polo Inge too ni ento gonyo ni me bedo ki kwo matyene tye ma pud Ikwo I lobo.

Kricito omii **TYEN LOK** makaka **PINYNONO**.

Kricito omii **MAR** makaka **ADAGE**.

Kricito omii **KWO** makaka **TO**.

Kricito omii **ARIDE** makaka **LWORD**.

I yore mukene, Kricito omii tyen lok pi kwo ni I cawa ni.

Imito bedo ki **KWO** ma itye kwo ilobo ni?

Kwo kikome obedo kwo me rwom, kuc, yom yic, mar, aride ki ngeyo ni I wot I polo Inge too ni.

Ka itye kamito kwo I cawa ni ma I tye kwo ilobo nongo myero inywalle tyen me aryo.

III. TYEN LOK ME ADEK. _ pingo omyero I bed dano ma kinywalle tyen me aryo? __ Me bwot ki imac me ge-ena.

Jon 3:18 waco-ni, “Dano ma ye en pe kibino ngolle kop, ento dano ma pe ye en dong ongolo kop oloye woko con; pien pe oye nying Wot pa Lubanga acel keken”.

Ikarewa me karen i tye lukwati mapol ki jo ma pe giye I kadec. Akadi kumeno, Yecu otucu madwong tyen mapol makwako kadec makato kit ma En otito me polo woko.

Yecu owaco I Matayo 25:46, “Ci gibicito woko ican ma pe tum, ento jo ma kitgi atir bicito i kwo ma pe tum.”

Kadec nen ningo?

A. Kadec obedo kabedo me pok-ke.

Ka Baibul loko I kom “too” nongo tye kalok ikom poka. Too gonyo ni “me bedo ma kipoki”. Tye kwone too adek I Baibul:

1. ***Too ame en. Nino moo acel komi okamol woko. Cwinyi obikwero gone woko.*** Tipo ni obweko komi woko. Baibul lwongo komi ni “ka gwok”. Obedo ot ma tipo bedo iye.

Dong, too obedo ka tipo ni oweko komi woko. Bedo cal iaa ki ityelo mukene ci iwoto icik-ka mukene.

2. ***Too me tipo. Too me tipo obedo too ma onongo pwod I kwo I lobo.*** I poka ki Lubanga ka I pe ki kuc onyo yom yic I cawa ni. Cwinyi nongo tye nono. Komi nongo tye kanen maber ento iyii nongo pe yom.

3. ***Too ma pe tum.*** Man obedo ma ipokke ki Lubanga pi naka.

Man dong obedo gin marac maloo makwako kadec. Kan ma Lubanga pe bedo iye. Kadec obedo kabedo me can. Yecu onyuto kadec macalo kabedo me mac. Kabedo ma mace pe too. En olwongo kadec ni “nam me mac”. En owaco ni Ibedo ma ouno “I macci”.

Jo mukene ye ni magi ka obedo lok manyuto bene pe obedo ada. Ka obedo ka ma lanyut me gin matye nongo Kadec abedo kan marac maloo man.

Kadec tye pi catan ki jogi ne. Lubanga pe mito ni yin onyo ngatt-moo me wot I kadec. Ka iceto ikadec inge too ni, obibedo nongo ni yin iyero me kwero Kricito macalo Rwot ki Lalar.

Kricito ocanne kadec I lobo, pud, ngolo kop me culo pi balli. Mucara me bal en too. En otoo me culo cull-eno ni pi yin, makakari. Ka I jalo kwoni bote En obitimo kica ci bene lari.

Dong, Yecu omio tyen lok adek mamio myero yin inywalle tyen me aryo.

Lapeny dong tye ni: KI NYWALLE TYEN ME ARYO NINGI.?

Jon 3:16 waco ni, “pien Lubanga con omaro lobo kumeno, omiyo iye wode acel keken, wek dano ducu ma ye en owek to, ento bed ki kwo ma pe tum.”

Kit me nywalle tyen me aryo. Lok mapire tek ityeng me obedo “yee”.

Tye kwone yee aryo I Baibul.

A. **Yee me wic.** Yee me adam. Naka catan bene tye ki lakodi yee man. En yee I kom Lubanga. En ye bene I kom Yecu. En yee bene ni dako ma pe ongeyo lacoo en onywalo Yecu. En ye ni Yecu oto I kor yat aria pi bal. En ye ni Yecu ocer ki itoo.

Catan yee ento ka ki idye wie keken. En pe olare. Yakobo 2:19 owaco ni, “Ityeko ye ni Lubanga tye acel , itimo ber. Cen bene yee kumeno. Komgi bene myel.”

B. **Ye me Cwiny.** Ka yin I yee ki Cwinyi yin ibino nywalle tyen me aryo.

Jo Roma 10:9 waconi, “Pien ka ituco giri kidogi ni, “Kricito en Rwot”, ma kun iye giri ki Cwinyi ni Lubanga oce-re woko iyi iakina a jo mu-oto, ibino larre.”

Iye me Cwiny tye iye tic matek. I romo bedo ki kom ma imito bedo iye. I romo cung inget kom pi nino oluu kun iwaconi, “a ye ni ka abedo I kom man ibino tinga”.

Kumeno, mano obedo iyee me wic.

Iyee me Cwiny obedo ka bedo ki kom. I jalo kwoni lung Ikom kom. Igeno kom me tingo peki?

Jo mapol romo Waco ni idyeceng ki idyewor lung ni, “aye I Yecu” ento ka pe I jalo kwoni bot Yecu macalo Rwot ki Lalar nongo pe I nywalle tyen me aryo.

Eni gonyo ni me loke woko iyaa kibot lubang mukene, cal jogi, tipo, woro kwari-wa, bal-li, jenge ikom kwoni maber ki tic-ci maber ci geno ka Yecu keken macalo Lalar ki Rwoti.

Man gonyo ni me jolo Kricito I kwoni me bedo Rwot, Ladit, ki Lubanga me kwoni.

AGIKKI

Itye kamito nywalle tyen me aryo? Imito ngeyo ni bal-li kitimo kica?

Imito ngeyo ni ka itoo nino moo acel ibiceto ipolo?

Ka kumeno, ki iyee iromo lego kun I jolo Kricito I kwoni I cawa ni.

Baibul waconi, “Con onongo ki coo ni, jo ducu ma lwongo nying Rwot **BINO LAR-RE.**”(Jo Roma 10:13).

Jol Kricito I kwoni! Ki niye iromo lego kun I jalo kwoni bot Kricito I cawa ni!

Leg ni, “*Rwot, ayee ni I bedo Rwota ki Lalar-ra. Icawa ni, a mio kwona boti. Bin I Cwinya wek ibedo Rwota ki Lalar-ra. Apwoyo Rwot me winyo lego na ki laro tipo na. I nying Yecu alego. Amen!*”

CURA ME ARYO

KWO MA PE TUM OGWOKO

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO KWO MA PE TUM”

JON 17:3 “*Man en kwo ma pe tum, ni ginge ni Lubanga acel me ada, ki Yecu Kricito, ma yam ioro.*”

Nyuto.

Aruca-ruca ma tye mapol I karenii makwako kwo ma pe tum ma kigwoko. I yore mukene, ka dong I larre owko nongo dong ilarre?

Pire tek tutwal ni jo muye lung gitye ki moka pi kwo ma pe tum.

Ka ipe ki moka pi kwo ma pe tum nongo pe itwero bedo ki kuc, yom yic ki teko me kwoyo kwo pa lakricitayo me loc.

Ka iye ni romo rwenyo lar-re ni woko nongo pe iromo ngeyo ka adadai-ni ilar-re. ***I yore mene ma iromo rwenyo ki lar-re ni?***

Tye bal moo ma romo miyi irwenyo lar-re ni? Ka ee, ci mene?

Ka iye ni tye bal moo ma romo miyi rwenyo lar-re ci kit bal-le mukene pe romo, nongo itye kan ma gitye ki bal-moo ma oyee ki bal ma pe ki yee.

Medo ikom eno ni, nongo yin bene itye iye ni yin I larre pi kica pa lubanga ento yin itye kagwoko lar-re ni piri keni pi teko ni ki ticci. Onyo tye ngatti moo maromo gwoko lar-re ne maber nibeo itiyoo tic maber?

Wan kong wapwonye ki guti mapire tekki kun wa-ngio maber gin ma lok pa Lubanga pwonyo nibeo ipenyo lapeny angwen mapirgi tek.

1. Kwo ma pe tum obedo ngo?

Me acaki, kong wa-nge ngo ma kwo ma pe tum obedo. Dano mapol tamo ni kwo ma pe tum obedo kwo pinaka. Kuu, eni obedo adwogi me bedo ki kwo ma pe tum.

Yecu oyaro tyen lok man, me kwo ma pe tum obedo iJon 17:3. Yecu owaco ni,
***“Man en kwo ma pe tum, ni ginge ni Lubanga acel me ada, ki Yecu Kricito,
ma yam ioro.”***

Lok mapire tek ityengi obedo **“me ngeyo”**. Lok, **“me ngeyo”** gonyo ni me bedo ki wat macok. **Acaki 4:1** Waco ni, “Adam ongeyo dako ne Kawa, ci dako ne ogamo yic, onywalo Kain”.

I pwony man lok “me ngeyo” gonyo ni me wat me rwate I butu iakina laco, Adam, ki dako ne, Kawa. “Adam ongeyo Kawa ci guyac ka gunywalo awobi manyinge Kain”.

Ka laco ki dako obedo ki wat ikite butu, jo aryo ni doko “acel”. Dong, kwo ma pe tum obedo ka itye **ACEL** ki Lubanga kun En bene bedo **ACEL** ki-in. Lakwena Paulo otio kwede lok-eni, “I Kricito”. Watye “I Kricito” ciKricito bene “Tye I wan”.

Dong, kwo ma pe tum obedo me bedo ki wat macok ki Lubanga nibeo I Yecu Kricito Rwotwa ki Lalar wa. Ka ngat moo omio kwo ne bot Kricito macalo Rwot ki Lalar, En Cwiny Maleng abino ikwoni. En bedo ACEL ki Lubanga. En nongo tye ki wat macok ki Lubanga.

Adwogi me bedo ki wat macok ki Lubanga obedo me kwo pi naka I polo inge too ni. Obedo wat amrii matwal ma pe bino gik.

II. LOK ME “PE TUM” GONYO NGO?

Jon 3:16 waconi, “pien Lubanga con omaro lobo kumeno, omiyo iye wode acel keken, wek dano ducu ma ye en owek to, ento bed ki kwo ma pe tum.”

Ci wakwan tyengi ni, ento bed ki kwo naka cabit abino.....?naka mwaka abino.....?ka dok I timo bal.....?

Pe, tyeng man Waco Ni, “kwo ma pe tum naka naka”.

Pe tum gonyo ni pe tum. Ma gonyoni rii matwal. Agiki ne pe. Man gonyoni pi naka.

Iyo mukene, ka Lubanga olari ibedo pi naka.

Jo Roma 8:1 waco ni, *“Pi meno, kombedi pe dok gingolo kop loyo jo ma gibedo ikricito Yecu”*

III. JO IBRU 6:4-5 WACO NINGO?

Jo Ibru 6:4-5 waconi, 04 *“Jo madong kong ceng omengogi kicel, ma gubilo mot ma oa ki I polo, kun gibedo ikin jo mulimo Cwiny Maleng”*

05- *Ma bene dong gutyeko bilo lok pa Lubanga kit ma mit kwede dok gubilo gin ma bitimme ikare ma bibino I anyim kit jo meno ka gungak woko, pe dok gitwero rocogi wek gudok manyen ka dok gunyuti.”*

Gin mapire tek Baibul nyuto “mot me polo” ni obedo Kricito.

Jo Korint me 2. 9:15 Waci, “Gipwo Lubanga pi motte maber ma pe wacce”.

Ka kumeno, mot man, Kricito, pe ogamo ento obilo-abila, otemo atema.

Kwo ma pe tum bino nibeo I gamo mot, Kricito, pe bilo ka En.

Tye macalo “bilo” dek ento pe nyamo ci ite mwonyo. (McArthur, Jo ibru).

Jeremia owaci (15:16) *“Ka yam lokki obino bota ci acamo ki Cwinya matek, olokki oloke odoko gin ma yomo Cwiny bota, dok obedo gin ma yomo Cwinya adada”*

Jo mapol niang marac ityeng man ni; gonyo ni ngatt mo romo rwenyo lare-gi. Ci ka kumeno nongo, olungtuke ne tye ada.

Obedo tyeng man ma waco atir-ni **PE TWERE** me rwenyo lar-reni pien KA iromo, nongo Yecu dok myero kigur ikom yataria me yin dok ilarre. En tye ka wacci ni **PE TWERE**.

Iyore mukene lok me “ka” obedo ka pi Jami mape **TWERE**”.

Iyore mayot, “ka onongo twere me rwenyo lar-reni nongo dong obibedo ma pe twere me yin ki larre doki.

Dong pi manno, en tye ka wacci ni pe twere me ki in rwenyo larre-ni pien Kricito myero dok too ikom yattaria me lari. Manno pe twere ki Kricito dok timo kuman dong pe twere ki in rwenyo larre-ni.

IV. KARA KA DANO MULARE OPOTO I BAL KONO?

Tye lakit JO moo I Baibul ma pe opoto I bal I kare me kwogi.

Adam ki Kawa obalo I pototo me Eden.

Noa omer inge en donyo woko iyee-ne.

Abram omio dako-ne bot Parao.

Moses yie owang ci obolo Cik pa Lubanga apar te ngide lung.

Daudi otimo abor ci mio ladit wi mony to ilweny.

Petero okwero Yecu tyen adek ma Yecu pud pe kiguro.

Tomaci okalo ka Yecu ocer ito I yunge wot ki Yecu pi mwaki adek.

Tito oloki Paulo yunge iwotgi me tucu jiri me acel.

Petye kan-moo ma Lubanga owaci ni jo pa Lubanga magi orwenyo lar-regi woko.

Dong, ngo matimme ka ngat ma olar-re opoto iyi abita ki timo bal.

Me acaki, Lubanga opwonyo dano nono, Kite eni buk man, Akwat Tomaci, onongo tye ki lutino adek. Nino moo acel owaco ki latinne pe me timo ginmoo. Wode okwero winyo doge. Lakwat Tomaci onongo romo miyo wode weko gange woko ki ode pi naka.

Onongo romo waconi, “Woda awaci ni gin manyero itim ento imiti ni ikwero winyo doge. Dong, atye kamito ni iwek gang ki ota pi naka”.

Dong, anga maromo timo kuman ikom wode? Pe tye ngattmoo!

Ngo ma Lakwat Tomaci otimo? Okwanyo del pyere ci owaci ni, “Woda, pien I kwero winya. Pi eno-ni, pien amari matek abigoyi. Amito ni idong ipwonyo ki kite me woro jo matye ki twer ikomi. Atye katimo kuman pien amari bene amito ni I pwonyo ki kite me winyo kop.”

Jo Ibru 12:5 waco-ni, *“Latinna pe ica pwonyo pa Rwot; ka en ogoyi, pe Cwinyi opoti.*

Tyeng 06 – Waci *“Pien Rwot pwonyo jo ma en maro, pwodo latin acel acel ma en gamo.”*

TIC: Gin ma gonyo ene. Ka I poto I bal-moo ci imede kwede, Lubanga pwodi te pwonyi KA onongo I larre. Ka ibedo latin pa Lubanga kikome, EN obipwonyi naka ka I ngut ci ilokke bote.

Iromo penyo, “Kara ka dano eno-ni onongo olar-re, ci en poto I bal ki bene okwero ngut me loke dwogo bot Rwot”?

Jo Ibru 12:7, Waci “Myero wucir matek, wek opwonywu. Lubanga tye ka tic kedwu macalo litinone; Latin mene ma pe Wone pwonyo?”

Tyeng 08- *“KA CE OWEKOWU LABONGO PWONYOWU MACALO LITINONE MUKENE DUCU, NYUTO NI WUN DONG LITINO LUK, PE LITINO NE KIKOME.”*

Iyore mukene Lubanga tye waconi yin iwaconi ilarre, ni I nywalle tyen me aryo ento ka I poto I bal ci ikwero ngut, pe I gamo pwonye nongo ibedo ka bwolle keni. Labongo paro ngo I bedo waco, nongo yin pe Ilarre me ada-ni.

Ka Ilare me ada ci ipoto I bal ci inongo pwonye, nguti ci loke idok bot Lubanga. Ka pe, onongo pe I larre ada iyi acaki.

AGIKKI:

I buk pa Jo Ibru, Baibul waci-iwa nitye jami angwen ame pe twere:

1. Pe twere ki Lubanga Iwaco goba. 6:18
2. Pe twere ki remo twoni ki remo dyegi ma twero ikwanyo bal woko wacel. 10:4
3. Labongo niye, pe twere me yomo Cwinye, En Lubanga. 11:6
4. Pe twere me rwenyo lareni. 6:4-5

Baibul pwonyoni larre bino I cawa ma Kricito odonyo kwede I kwoni. I cawa ma inywalle tyen me aryo ci gamo “kwo ma pe tum”..... pe kwo ikwanyo ka dok I balo. Pe tum. Rii matwal. Ka iromo rwenyo lar-reni nongo pe obedo en ma pe tum. Pe nongo obedo kwo ma “pe tum”.

Baibul bene pwonyo ni pe itwero lare piri keni.

Jo Epeco 2:8 waconi, *“Pien pi kicane omiyo en olarowu, pi niye. Man pe otimme pi tic mo ma wun wutiyo; meno obdeo MOT Pa Lubanga gire.”*

Tyeng 09- *“Pe otimme pi ticwu mo, mumiyo ngatt mo owek wakke pire.”*

ADA ARYO:

Pe itwero lare keni ki bal nibeo kitio gin maber. Obedo mot ma Lubanga mii. Obedo pi kica pa Lubanga. ma gonyoni yin kimii mot, mot me kwo ma pe tum ma pe itio pire onongo bene pe I pore me nongo. Pi kica omio yin ki larri.

1. Pe itwero “gwoko” larreni nibeo ki-itiyo gin maber. Pe ilarre piri keni nibeo ki-itiyo gin maber bene pe I romo gwoko lar-reni nibeo ki-itiyo gin maber. Yin I lare pi KICA bene kibino GWOKI ma ilarre pi KICA.

Yecu owaco, “Rommina winyo dwona; an angeyogi, gin maluba, amiyogi kwo ma pe tum odoco. GIN PE BINO TO NAKANAKA, ngat ma bino mayogi I cinga peke.

Wora ma omiogi bota dwong ma kato lung, pe tye ngatt-mo ma twero mayogi ki cing Wora.” (Jon 10:27-29).

Lakwena Paulo owaco ni, “Aniang maber ni, ngat ma ocalo tic man maber I akinawu bino cobo kakare naka ioo I nino pa Kricito Yecu.” (Jo Pilipi 1:6).

Obedo Lubanga en ma lari bene Lubanga en ma gwoko lareni. Yin pe iromo larre piri keni bene pe iromo gwoke piri keni ilar.

Petero me acel 1:3, *“Gipwo Lubanga Won Rwotwa Yecu Kricito! Pien pi kicane madit omiyo, ginywalowa odoco wek wabed ki gen makwo pi cer pa Yecu Kricito ki ikin jo muto”*

Tyeng 04 _ *“Ki dok wek wanywak ginaleya ma pe top, ma cilo pe ogudo, ma pe balle, ma gikano piwu I polo.”*

Tyeng 05 _ *“LUBANGA TYE KA GWOKOWU KI TEKKE pi niyewu, wek wunong larre ma giyubo, ma binen ikare me agikki piny.”*

AGIKKI

Agikki tye ada: Walarre pi kica ki teko pa Lubanga bene wan kigwoko wa wek walarre pi kica ki teko pa Lubanga. Ducu obedo pi Lubanga ocakke wa iyi acakki naka iyi agikki! Lubanga gwokki ki larre ni! Man obedo kica!

Yin I larre. I ngeyo kom ada ni I larre. Ka itye ki akalakala, iromo lego icawani kun I jolo Kricito me bino I kwoni.

Itye ki miti me loke woko I kom balli ci weki Kricito loyo kwoni?

Itye ki miti me jalo kwoni bot Kricito?

Ka kumeno, leg I cawani kun Ilwongo Yecu Kricito me bino I Cwinyi ki I kwoni.

En bino larri!

CURA ME ADEK (3)

LUBANGA CAL KI NGO?

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO LUBANGA”

ANYUT.

Dini me Hindu tye ki Lubang mapol. Giworo dyang, kulu, godi ki mogo mapol, cal jogi mapol. Ka ngattmo owoto Icaro pa muyinni kanica mo keken pe kunu inongo ka cal jogi ma dano guyubo ki cingi en ma giworo.

Buda pe ye ikom Lubanga. Gin giye ni tye yore abiro me wot ka ma olwongo ni Nivana. ***Nivana obedo ngo?*** Obedo kabedo ma I doko ***“piny nono”***. Tye ni ka I

doko “piny nono” ibedo ki kuc. Ka pe icobo ikwo, nongo kiromo dwoko yin cen dok ci temo odoco.

Lucilam ye iyi Lubanga acel ento Lubanga gi pat ki Lubanga ma wan onongo I Baibul. Lubanga gi obedo Allah. I lobo me Saudi Arabia I kare pa Mohammad, mwakki 750 iyunge Yecu Kricito, onongo tye canduk macol madit. Jo iwi lobo woto kunu me woro cal jok ma tye Icanduk eno ni.

Mohammad tucu ni tye ka Lubanga acel. Ci ka kumeno, Icanduk onongo tye cal jok ma nongo obedo Lubanga me dwee. Cal jok, Lubanga me dwee onongo kilwongo ni, Allah.

Dong, I kare ma en oketo dini me Lucilam en okwanyo nying Lubanga me dwee ma onongo tye Icanduk ci olwongo ni Allah. Ot lego pa Lucilam ducu iwi lobo ikareni tye ki nucu dwee malo iwi ot.

Jami ni ducu ki lubange mukene dano en mucweyo. ***Lubanga me Baibul obedo ngo?***

Oneno ki ikwone abic makwako Lubanga me Baibul.

1. TYE LUBANGA ACEL KEKEN.

Lucilam pwonyoni Lukricitayo ye ikom Lubange adek. Ka kumeno, Baibul pwonyo ni **LUBANGA TYE KA ACEL, pe adek.**

Pira kena, an (Lacoo buk man) pud pe arwatte ki lakricitayo ma ye ni Lubanga tye adek.

Lukricitayo ye I ngedi. Lubanga tye acel ikom jo adek:

Won, Wod, ki Cwiny Maleng.

Waromo wunu niang man? Pe! Tam adano pe bino niang ikom jami lung ma myero wange makwako Lubanga. Ka watimo, nongo dong Lubanga wa odoko matitidi tutwal.

I kare ma an (Lacoc me buk man) onongo atye I lobo me Cuba. Cuba obedo lobo pa jo mape yee. Lutino gipwonyo gi igang kwani Lubanga peke.

Kit pa jo ma pe giye ilobo ngio kwede, giwaci Lubanga pe ocweo lobo. Lobo obino macalo adwogi me mwoc pa ginmo I lobo ci lobo obedo matye macalo adwogi me mwoc. Otimme atura labongo tyene.

Giye ni dano oaa ikom lee. Mano en gin ma kipwonyo ki lutino ilobo ma jo pe giye ikom Lubanga.

I kare ma onongo atye kwot ilobo naca idyewor acel, wacung I ka piko moo. Ci warwatte ki ladit mo acel ci apenye ni iyee ikom Lubanga. En owaca ni en pe iyee ni Lubanga tye.

Obedo nongo idyewor ma dwee onongo tye malo. Awace ni kong nen malo I polo ci iwaca ginni.

“Kudiko lung ceng donyo ci bor pa ceng ki lobo tye maber ma gengo wan ki wang nino lung ki lyeto me ceng.”

Idyewor lung dwee donyo ci bor pa dwee ki lobo tye maber ma gengo wan ki mwony Idyewor lung ka nam otuge ci kato woko.”

Atito te lok man boteni wilobo lung kicweyo I yore maber. Wawire kun nongo wa guro ceng. Manaka kom wa bene kicweyo maber maneno ber dong manaka jami me komwa tiyo ki yore ki yore.

Kit ma wilobo ki komwa tio kwede nyutti wa ni myero bedi ngattmo ocweyo jemi eni lung.

Iromo yee ni iyore mayot ni, ka dano kwany bom ci omwoc iot bukke, I yungeye mwoc, pot bukke ma oket pud dok romo dok cen ki yore ki yore maber macalo kit ma onong buk tye kwede. Pe romo timme kumeno.

Me yee ni cwec lung obedo tye nia ki mwoc mutimme atura nongo obitero niyee madit makato me yee ni Lubanga tye.

Tyeng me acaki I Baibul Waco ni, “Acakki pa Lubanga”...(Acakki 1:1).

Baibul pe otemo me moko ni Lubanga tye. Oloko macalo tic ni Lubanga tye. Eni ada.

Acakki 1:1 Waco ni, “*I acakki piny Lubanga oketo polo kede lobo*”.

Lubanga oketo iakina dano ngec ki niang ni En etye bene ebedo Lacwec.

Jo Roma 1:19 _ “*Pien gin ma dano romo ngeyo ne ikom Lubanga dong onen woko ka Maleng botgi*”.

Tyeng 20 _ “*Cakke ikare ma giketo lobo kit pa Lubanga ma onongo pe nen dong nen, kun gingeye I jami ducu ma en otiyo en aye teko ne ma pe gik, ki dit ma Lubanga en tye kwede. Mumiyo dano dong pe gitye ki lok mo ma myero gupid pi gengo ngegi.*”

Tyeng 21 _ “*Pien kadi bed onongo yam gingeyo Lubanga, ento pe guwore macalo Lubanga, ento tamgi odwokogi I gin ma pe konyo, ki tam ma iCwinygi me mingomingo bene dok ocido woko odoko col.*”

Tyeng 22 _ “*Ci Gulwonge kengi ni gin luryeko, ento guloke dok gudoko luming*”

Tyeng 23 _ “*Ci guloko deyo pa Lubanga ma pe to woko, kun giporo ki cal pa dano ma to, nyo ki cal pa winyo, nyo me pa lee, nyo me pa twol-gu.*”

Tyeng 24 _ “*En mumiyo Lubanga otenyogi woko liyak I miti me caro ma tye i Cwinygi, wek gubal kwede deyo me komgi kekengi.*”

Tyeng 25 _ “*Guloko lok ada i kom Lubanga, guwilo woko ki goba, kun giworo dok gitiyo bot ginaketa, ma ka woro ki tic bot ngat ma oketogi, ma gipwonyo nakanaka. Amen.*”

II. LUBANGA OBEDO DANO!

Dano bedo ki miti, winyo, neno, maro, loko. Lubanga timo magi lung.

I Acakki 1 Watye ki ododo me cwec. Lubanga owaco ka lok ci lobo obedo tye.

1:3 – Lubanga owacci, *“Wek lengo obed tye, Ci piny obed leng”; Kany wanenoni Lubanga oloko.*

I cawa ki cawa i cura me acel me Acakki Baibul wacci, *“Lubanga oloko, Lubanga oloko, Lubanga oloko”.....*

Wan bene oniang ni Lubanga oloko ki Adam kwede Kawa I potu me Eden. Lubanga oloko ki Moses ki lunebi lung.

Lubanga obedo dano loko bene tye ki miti macalo jo lung.

I kare ma Lubanga odoko dano me bino kwo i akina wa dako ma pe ongeyo lacoo en munywalle, Maria. Nyinge obedo Yecu.

En bene bedo ki kec Cwiny, yie wang, mara. En bene loko, winyo, gudo bene winyo arem. I kare ma kigure I kor yataria okok ki arem bot Won, “Wora tingi kica pien pe gingeyo gin ma gitimo”.

III. LUBANGA OBEDO CWINY

Jon 4:24v Wacci, *“Lubanga en Cwiny, jo ma wore myero guwore i Cwiny ki ada.”*

Acakki 1:26 Lubanga waccii, *“Weku wacweyu dano ma gical ki wan; wek gin aye gulo rec ma I nam, ki winyo me polo, ki lee ma paco, k iwi lobo ducu, gulo bene gin ducu ma lak alaka wi lobo”*

Man gonyo ngo?

Pe gonyo cal ma nen. En tye kalok ical me Cwiny. Man romo bedo Cwiny, tipu, miti ki-ryeko pa dano.

Me lapor, Lubanga omiyo dano teko me moko tam. En romo moko miti ne. Man obedo cal pa Lubanga.

Labwor romo neko dano pe bene tammo gino mo iye pien pe kwede ryeko.

Dano pe twero nek labongo winyo arem ki ngeyo ni en itye katimo gin marac.

Dano tye ki ryeko. Man en gin magonyo, Waco ni bedo ma kicweyi ical pa Lubanga.

Lubanga petye ki kom ma nen calo dano. En obedo Cwiny. Dong kit man, en bedo kaka mo lung bene I cawa mo keken I wang cawa acel. En pe nonok macalo dano ma bedo kan acel pi wang cawa mo eno -ni.

IV. LUBANGA LENG

Bal nyo pe tirkit pe iyi lubanga.

Icaya 6:3 Onongo gitye ka wer ma ngat acel acel gamo dog lawote ni,

“Rwot me mony leng, leng dok leng; Lobo ducu opong ki deyo ne”

Icaya owoto I nyim kom loc pa Lubanga ka orette piny kun kok matek, “Aneno can dong ba! Ato woko do; pien an dano ma lok ma a i doga pe leng.” **(Tyeng 05).**

Niyabo 04

Lumalaika tye kawer i dye ceng ki i dyewor labongo gik:

Tyeng 08 – *“RWOT LUBANGA MATWER DUCU LENG, LENG DOK LENG, EN NGAT YAM TYE CON, KONI TYE, DOK BIBINO!”*

Tyeng 11 – *“Rwotwa ki Lubangawa, in imyero me nongo deyo ki woro ki teko, pien in aye ma yam iketo jami ducu, dok bene pi mitti omiyo gubedo tye, meno aye gin mumiyo yam giketoo.”*

V. LUBANGA EN MAR

Tye dini acel I lobo I karen MA obedo dini me “adage”.

Adage ikom jo lung ma pe giye ni kituc ki kipwony I cabit lung I ka woro gi.

Pingo? *Pien I nenogi, Lubanga dag dano lung ma kinenogi acalo jo ma pe giyee. Kilwongo ni "Lukampiri".*

Lubanga me Baibul obedo Lubanga me mar. mara ne tye labongo cul. I yore mukene, En maro dano ducu labongo cul mo keken. Petye gin mo ma iromo timo me gengo Lubanga ki mari.

Petye GIN MO ma iromo timo me gengo Lubanga kimari. PETYE GIN MO.

Pingo? Pien en petye ka ki mar ento En MAR.

Dini mukene pwonyo ni Lubanga mari "ka" itimme iyore mo. Mano pe obedo Lubanga me Baibul.

Jon 3:16 wacci, "Pien Lubanga con omaro lobo kumeno, omiyoye Wode acel keken, wek dano ducu ma ye en owek to, ento obed ki kwo ma pe tum"

Lubanga mito ni I bed ki wat macok kwedi.

Dini lung tye katemo me tiyo gin maber nyo me bedo maber me yomo yi Lubanga wek ka ngatt-mo oto romo wot I polo. Obedo dano ma tye ka temo tiyo yo ne me wot bot Lubanga ki I polo.

Bedo pa lakricitayo me ada pe kwako dini. Dini obedo yore me tic me nongo kica ki bot Lubanga.

Lakricitayo me ada obedo me bedo ki "wat"..... wat macok ki lubanga Lacwec makwo ada.

Jon 17:3 wacci "Man en kwo ma pe tum, ni ginge in Lubanga acel me ada, ki Yecu Kricito ma yam ki ioro..... Lok me "ngeyo" obedo me bedo kede wat acok ki ngatt mo.

Ka I ngeyo ngatt mo, tere ni; nongo i tye ki wat macok kwedgi.Nyo, I ngeyo ka jami makwako gi. Lubanga tyek amito wat macok kwedi cako I kombedi.

AGIKKI

I karen, I romo “ngeyo” Lubanga. I romo bedo ki wat macok ki Lubanga ci ibedo ki kwo ma pe tum.

Kite me gamo Kricito:

1. **Ngut.** Man gonyo ni me lokko kwo-ni bot Kricito macalo Rwot, Lubanga ki Lalar.
2. **Niyee.** Man gonyo ni in iyee ni Kricito oto pi balli, giyike, ci ocer woko ki ilyel inino me adek. Akadi kumeno, yee ki-iwi pe romo. Naka catan bene yee I kom Yecu.

Yee me Baibul tye ni ka I jalo kwoni bot Kricito me bino I Cwinyi, timmi kica ki balli, loko kwoni ci miyi kwo ma pe tum.

Jo Roma 10:13 wacci, “Jo ducu ame lwongo nying Rwot bino larre.” Ka I lwongo Rwot me bino I cunyi I gamme.

Lakana 1:12 wacci, “Ento dano ducu ma ceng gujole, ma guye nyinge kimiyo gitwero me doko litino pa Lubanga”

I romo timo man kombedi ni I beo I jolo Kricito I kwoni. Yin dong “ngeyo” ada kwo, Lubaanga lacwec.

Leg ci jol Kricito I kwoni I kombedi!

CURA ME 4

YECU KRICITO OBEDO ANGA?

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO YECU KRICITO”

Nyuto.

Lapeny mapire tek I lobo I karen i tye-ni, *“Yecu Kricito obedo anga?”*

Onongo Yecu Kricito obedo ka Lanebi?

Onongo Yecu Kricito obedo ka Lanebi me Icareal keken?

Onongo Yecu Kricito obedo ka dano maber?

Onongo Yecu Kricito obedo ka lapwony maber ma pwonyo gin maber kwede kin ma nongo rac.

Lagam me lapeny man bimoko ka ma dano obibedo ka kwoyo kwo ma pe tum ne iye.

Tye yore adek:

A. *Yecu Kricito onongo obedo dano ma laming.*

Yecu Kricito otucce kene ni en Lubanga. Ka en oye ni en Lubanga makun en pe Lubanga nongo dong en obedo ngat laming.

B. Yecu Kricito onongo obedo lagoba.

Yecu Kricito otuce ni en ebedo Lubanga. Ka onongo en ongeyo ni en pe ebedo Lubanga nongo en obedo Lagoba.

C. Yecu Kricito onongo obedo Lubanga ma odoko dano. En onongo obedo Lubanga! Man ngat ma en owacco ni ebedo. En owacco ni en ebedo Lubanga.

Dong, ngat acel acel myero mok tamme. Yecu Kricito onongo obedo anga?

Kong dong wanen ada **06 I Baibul makwako** anga ma Yecu Kricito obedo.

- i. Yecu Kricito obedo Lubanga*
- ii. Yecu Kricito obedo dano*
- iii. Yecu Kricito onongo pe ki bal*
- iv. Yecu Kricito obedo Rwotwa ki lalar-wa*
- v. Yecu Kricito oceru ki ilyel*
- vi. Yecu Kricito bino dwogo*

I. YECU KRICITO OBEDO LUBANGA!

Lok pa Lubanga tucu ni en obedo Lubanga.

Jon 1:1 wacci, *“I acakki piny lok onongo tye. Lok onongo tye bot Lubanga, lok en Lubanga”*.

Ngo ame lok me **“LOK”** gonyo? *Ngo ame en tye ka lok iye?*

I acakki, nge ni **LOK** onongo tye iacakki. Iyore mukene, LOK onongo Lubanga.

Lok onongo pe tum nakanaka. LOK pe ki acaki ki LOK bene pe ki agikki. **En PE TUM NAKANAKA.**

Me aryo, LOK odoko dano.

JON 1:14 Wacci, “Lok odoko dano, obedo I kinwa.”

Kit man, **LUBANGA** odoko kom ci obedo I kinwa. Eni obedo **YECU KRICITO**.

Jon bene owacci, “Waneno deyo ne, deyo macalo pa Latin acel keken ma oa bot Won”. (**Tyeng 14**).

Nywalle pa Yecu obeo ki idako ma pe ongeyo lacoo nyuto Jami aryo ni Yecu en Lubanga ki dang dano. Petye dano moo ma onywalo ma pe kingeyo lacoo.

II. YECU ONONGO OBEDO DANO.

I yore mukene, Lubanga odoko kom, En te doko dano.

Jo mukene ye ni Maliam oyac, ci lok eni ongene kumano pi lworu lewic. Ka kumeno, onongo pe twere ki Yucepu ma onongo ocike ki Maliam me yee wot anyim k nyome.

I acakki en pe oye ilok eni. Ci dong en oyubo wek eket Maliam woko tenge kene bene en onongo obijuko nyom woko.

Matayo 1:19 Wacci, “Cware Yucepu yam onong obedo dano ma kite atir, pe omito ni eket lewic I wi Maliam; Ento onongo mito ni eryem woko ling ling imung.” (Onongo dong kiketo ni gin wunyome woko ka i cike wunu me nyome.)

Ma onongo pud tye kaparo lok eni, Lamalaika pa Rwot te nen bote iwang lek, makun wacce ni, “Yucepu lakwar Daudi, kur ilwor tero Maliam macalo dako-ni , pien yic ma en tye kwede-nu tye pa Cwiny ma leng.

En bino nywalo latin awobi, ci gibino cako nyinge **YECU**, pien bino laro jo ne I kom bal megii.” **Matayo 1:20-21**).

Baibul wacci Yecu odongo ci doko dano.

Luka 2:40 wacci, Latin odongo, odoko matek, kun opong ki ryeko. Cwiny Lubanga obedo kome” Kinywalo Yecu I Betelekem ma tye yung piny me Icreal (Juda) ento en odongo macalo latin I boma me Najaret (Icreal).

Nyek Wone, Yucepu, onongo obedo lacwer bao. I kare ma en onoko mwka 12, Yucepu ki Maliam gutere I Jerucalem ka ma ot woro Lubanga tye iye.

Luka 2:21 wacci, “Ka nino aboro dong oromo me liro latin, kicako nyinge Yecu, nying ma yam ocako ma pud peya tye iyic.”

22- Ka kare dong oromo me lonnye gi, macalo cik pa Moses wacco Maliam ki Yucepu otero latin I Jerucalem pi miyo bot Rwot”.

III. YECU ONONGO TYE LABONGO BAL.

Pingo Yecu kinywalle ma en pe ongeyo lacoo?

Tyen loke tyeni pien bal wok ki bot lacoo. **Jo Roma 5;12 wacci**, “Pi meno, kit macalo bal yam obino I lobo kun wok ki bot dano acel, ka dong to obino pi bal, kit meno bene to onya oromo kin dano ducu, pien dano ducu gubalo.”

Yecu onywalo labongo bal. En onongo pe ki Wone me lobo. Bal kobbo ni wok ki bot lacoo pe ki bot dako.

Pi meno, Yecu pe okwero winyo dwon lunyodo ne.

Yecu pe owacco goba.

Yecu pe okwalo ginmo.

Yecu pe ogomo ginmo.

Yecu pe otimo tim me abor.

Yecu pe obedo ki woro me lim.

Yecu pe obedo ki nyeko.

Yecu pe obedo i akemo ma petye atir.

Yecu onongo pe wakke.

Yecu onongo pe wany.

Yecu, catan bene oteme me timo bal ento en pe oye me timo bal.

Yecu onongo kite atir.

Yecu onongo ber.

Yecu onwong leng

Yecu onongo Lubanga kikome.

IV. YECU OBEDO LALAR

Korint me 2. 5:21 wacci, “Ngat ma yam pe ngeyo bal, Lubanga oloke odoko labal pirwa, wek pire wadok jo ma nywako kit pa Lubanga ma tye atir.”

Man konyoni, Yecu Kricito ma ber ki makite atira ni oto I kor yataria ki oonyo remo ne. Ma Yecu oto I kor yataria Lubanga oketo kikome balwa lung.

Icaya 53:6 wacci, “Ento Rwot dong otingo balwa ducu oketo I kome.”

Wonwa ma tye I polo oketo balwa ducu I kom Yecu.

Oketo pwod I kom Yecu pi bal ma in itimo.

Ongolo lok iwi Yecu pi bal ma in itimo

Okwero Yecu pi bal ma in itimo.

Jon 1:29 wacci, “Orwone Jon oneno Yecu kun woto bino tung bote, wacco ni, Nen latin-romo pa Lubanga ame kwanyo bal me lobo!”

Yecu obedo Lalarwa!

V. YECU OBEDO RWOTWA!

Yecu bene obedo Rwotwa. Man gonyo ni Yecu obedo Kabaka wa. Yecu obedo Ladit wa. Yecu obedo ngat ma loo-wa. Yecu obedo ngat ma tye ki loc ikwo-wa.

Me Yecu bedo Rwot me kwoni, tere ni nongo myero I mii en bed ki loc ikwoni.

Ki in me larre, dano myero lok kwone bot Yecu macalo Rwot ki igene macalo Lalari.

Jo Roma 10:9 wacci, *“Pien ka ituco ki dogi ni, “Kricito aye Rwot”, makun iye bene ki iCwinyi ni Lubanga yam ocere woko ki ikin jo muto, ci ibilarre.”*

VI. YECU OCER KI LYEL

Baibul otucu ka male ni iyunge Yecu ito I kor yataria me culo pi balwa en kiyike ci ocer ikin jo muto iyunge nino adek.

Jo Korint me 1. 15:3-4 wacci, *“Pien lok ma nene amiyowu ma pire dit mukwongo, en lok ma yam gimija, ma Waco ni, Kricito yam oto pi balwa, kun lobo coc ma yam kicoyo”*

AGIKKI

Lapeny dong tye ni, Yecu Kricito obedo Rwotti ki Lalar-ni? *I romo jolo Kricito I kwoni tin-ni?*

Me acaki, ngut I kom balli. Man gonyo ni me ye lokke ikom balli, ye Lubanga I bedo ki loc, lokko kwoni ki doko laditti.

Me aryo, iyee ikom Kricito. Man gonyo ni pe ka me ye I kom Kricito ki gin ma en otimo I kom yataria me to pi balli ento me jalo kwoni bot Kricito.

Ki niyee, iromo lego ci ijol Kricito I kwoni kombedi me en ibedo Rwoti ki Lalar-ni.

CURA ME 5

CWINY MALENG OBEDO NGA?

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO CWINY MALENG”

JON 16:7

Ento atye ka tittiwu lok ada, ni, bibedo ber botgwu ka an acito; pien ka pe acito, Lacungudwarwu pe bibino botwu, ento ka acito ci abiore botwu.

NYUTO

Kong itam kit ma lukwena owinyokwede, ikare ma guniang ni Yecu dong kicok ki gure. Gubedo wot kun gitiyo tic kacel pi mwaki adek. En onongo obedo latela-gi. Gujalo jami ducu me lubo kore. Gijenge I kome.

Guwinyo ka en tucu jiri ki pwony. Gunene ka timo tango mapol.

En oceru dano muto. En opwonyo kite me mar makaka adage. En opwonyogi ki ada makwako Loc pa Lubanga.

Meno, onongo en cegi ki to. En onongo cegi ki wekogi. Yi gi onongo kec ki labongo gen.

Yecu ocikke. Ka Yecu ocikke en neno ni egwoko cikke ne. En gwoko lokke.

En ociko pi ngo? En ocikke, “Ento atye ka tittiwu lok ada, ni, bibedo ber botgwu ka an acito; pien ka pe acito, Lacungudwarwu pe bibino botwu, ento ka acito ci abiore botwu”(Jon 16:7).

Yecu owacci, “Abilego won, en bimiyo wu Lucungudwar mukene ma bibedo kwedwu nakanaka”. (Jon 14:16).

Manaka ma Yecu citi ci ocwalo Cwiny Maleng, tye ni piretek ni walub Kricito ngeyo nga ma Cwiny Maleng obedo ki ngo ame en timo.

I. CUNY MALENG OBEDO ANGA?

A. Cwiny Maleng obedo Dano!

Jo mukene wacci “pe obedo dano”. Wan pe waromo lok iye “Yecu pe obedo dano”.

Yecu owacco makwako batica jo muyee manyen, **“kibaticagi I nying Won, wod ki Cwiny Maleng”**. *Adekki lung obedo jo adek matye iyi acel.*

Cwiny Maleng bene tye ki adam ki miti. Jo Korint me acel 2:11 pwonyo wa ni en mio Cwiny “macalo en mito”. Dano keken en matye ki adam k miti.

B. Cwiny Maleng obedo LUBANGA!

Wangeyo ni Cwiny Maleng obedo Lubanga pien tye kit angwen mamalo ma patpat ma Lubanga keken en matye kwede.

C. Cwiny Maleng pe tum

Jo Ibru 9:14 wacci; *“Remo pa Kricito pe kato maca mada? Pi Cwiny Maleng ma bedo matwal, omiyo en omine kene bot Lubanga kun roc mo pe ikome pi lonyo Cwinywu ma onongo ocido woko licuc pi tiyo tic ma kwo pe iye, wek wubed ma iwu leng, ka dong wa wor Lunbanga makwo”*

Macalo Lubanga pe tum nakanaka ma gonyo ni Lubanga pe ki acaki pe bene ki agikki ci Cwiny Maleng pe tum nakanaka wangeyo ni Cwiny Maleng obedo Lubanga. Lubanga keken en ma pe tum nakanaka.

D. Cwiny Maleng tye ikare weng.

Jabuli 139:7-10 wacci,

Tyeng 7- “Abicito kwene wek aa woko ki boti?”

Abia ki inyimi aringo acito kwene?

Tyeng 8- “Kadi ka ait malo I polo, in bene itye kunu!”

Kadi ka abutu piny ilyel, in pud itye kunu aye!

Tyeng 9- “Ka atuk acito malo ma awoto macalo rupiny, nyo abed ikabedo mo idog nam ma tye ka ma bor adada”

Tyeng 10- “ In pud ibibedo kunu ka peya, dok bene ibimaka ki cingi malacuc”
Lubanga keken en matwero bedo kanmo ducu I wang cawa acel pien Lubanga en Cwiny.

Baibul pwonyo wa ni Cwiny Maleng tye kanmo ducu ma gonyoni Cwiny Maleng en Lubanga.

E. Cwiny Maleng Tek.

Luka 1:35 wacci, “Lamalaika odokke iye ni, “Cwiny Maleng bibino I komi, te pa En mamalo twal biumi macloa tipo; pi meno, latin ma gibinywalo gibilwonge Maleng, Wod pa Lubanga.”

Lubanga keken en matek makato. Luloc, Lutela lobo, lutella mager ki luker oromo tamoni gin gitek maloo ento gin ducu nino mo acel bino to.

Lubanga keken lacwee wilobo ducu en matek maloo ducu.

Baibul wacci Cwiny Maleng en tek makato ducu ma gonyoni En Lubanga.

F. Cwiny Maleng Ngeo Ginmo Ducu.

Jon 14:26 Wacci, “Ento Lacungudwar, ma en Cwiny Maleng, ma won obicwalo i nyinga, en bipwonyowu ki jami ducu, en bipoyo wiwu ilok ducu ma yam atitiwu.”

Lubanga keken ma ngeyo jami ducu. Man gonyo ni Lubanga ngeyo ginmo ducu. Baibul pwonyo ni Cwiny Maleng ngeyo ginmo ducu ma tereni cwing Maleng obedo Lubanga.

Macalo Cwiny Maleng tye kit ma Lubanga tye kwede ducu, wangeyo ni Cwiny Maleng en Lubanga!

II. CWINY MALENG KI DANO MURWENY.

Cwiny Maleng obedo lagony me dwogo jo murweny bot Kricito. Wan pol kare watimo bal me tamo ni waromo leyo tam ki ngatmo me bino ki niyee bot Kricito.

Iromo loyo leyo tam ento pe iromo kelo tipo labongo Cwiny Maleng itiyu tice I kom ngat ma orwenyo eno ni. *Ngo mono ma Cwiny Maleng tiyo?*

Cwiny Maleng tiyo tic me tucu ni Yecu en ada. Pol kare laco buk man (Lakwat Thomas) orwatte ki dano mapol ma mito pyem makwako ka Yecu obedo Lubanga nyo En oto woko I kom yataria nyo ocer dokki.

Lagam bedo kite acel. Gicukku Cwinyi me lego bot Lubanga ci ipeny Lubanga me nguti ada. **Pingo?** Pien obedo ka Cwiny Maleng ma romo kwilo ada makwako Yecu Kricito.

Jon 15:26-27 wacci, “Ento ka lacungudwar bibino, ma abioro botwu nia ki bot Won, en bibedo cadenna” Cwiny Maleng tugu lok me bal, tir kit, ki ngolokop.

Jon 16:8-11 wacci,

08- “En ka obino bimiyo lobo niang ikom bal, ki kit ma atir, ki ngolo kop”

09- “Ki ngolo kop ikom bal pien pe giyee an”

10- “I kom kit ma atir, pien adok bot Won, pe wudok wubinena”.

11- “I kom ngolo kop, pien laloc me lobo man dong kingolle kop woko.”

Ma peru dano gularre, Cwiny Maleng oloko kwede malubo miti ne pi Kricito pi balle ki ni Kricito obedo Rwot ki Lalar.

En kwilo bote miti ne me jalo kwo ne bot Kricito. Man en tic pa Cwinny Maleng. En keken ma romo kwilo ada man bot ngat ma orweny.

III. CWINY MALENG KI LOKRICITAYO

A. Cwiny Maleng batica dano ducu ma guyee ikome kene.

Jo Korint me acel 12:13 wacci, “Pien wan ducu lujudaya ki jo Grik, opii ki jo ma gilone kengi, gibatijawa wadoko kom acel iCwiny acel-lu pa Lubanga, wan ducu wamato en Cwiny acel-lu.”

Tyeng man pwonyoni jo muye DUCU gibatijawa I kom acel obedo me pa Kricito. In Cwiny Maleng en gibatija in icawa ma en odonyo I kwoni. Man timme I cawa ma in larre.

Ka I larre, obedo Cwiny Maleng ma en bino I Cwinyi ci bedo i in. Yecu bino I kwoni wok ki ibot Cwiny Maleng. Man kilwongo I Baibul ni, “Batija me Cwiny Maleng en mamiyo”.

B. Cwiny Maleng moko bot jo muyee pi kwo ma pe tum nakanaka.

Pire tek ki lakricitayo me ngeyo ni en etye ki kwo ma pe tum. Ka pe, kuc obibedo ma pe ngattmo pe abicung me bedo lacaden pi Kricito.

Catan pol kare temme me ballo jo oyee. En tye kamito ni ebal ci inek ngattmo ducu ma oyee. Yore acel ma en romo timo ki man obedo me keto akalakala I tam pa dano makwako larre ne. Ka akalakala obino, obedo Cwiny Maleng ma moko boti. En tio ki lok pa Lubanga.

Baibul pwonyo I Jo Roma 8:9 Ni ka ngattmo pe k Cwiny Maleng nongo en pe oyee. Man gonyoni ngat muyee tye ki Cwiny Maleng.

Jo Epeco 1:13-14 wacci,

13...“Oyero wun lurok bene ma wutye I Kricito, ma yam wuwinyo lok ada, ma en aye lok me kwena maber me larrewu. Wun wuye en, en mumiyo gimiyowu Cwiny Maleng ma con Lubanga ociko pire-ni, wek obed macalo lanen ma mere ma dong giketo I komwu”

14... “En aye gin ma gijengo ma nyuto ni wabinongo gin ducu ma Lubanga oyubbe me miyo botwa I kare ma Lubanga bikok jone kikome, ma bimiyo dano gipako deyone matek”

Jo Korint me Acel 1:21-22 Wacci, “Pi ryeko pa Lubanga, omiyo jo me lobo pe gungeye pi ryekogi, ento Lubanga pi twerone, olaro jo muye ent pi lok ma mingo ma watito. Lujudaya gi mito neno lanyut mogo, ki jo Grik giyenyo megri ryeko”.

C. Cwiny Maleng Ruku Lukricitayo ki Teko.

Pe twere me kwoyo kwo pa lakricitayo. Petye ngattmo maromo pimo rwom pa Yecu. Aco, obedo Cwiny Maleng in, en mamii teko me kwoyo kwo pa lakricitayo. En teli. En nyuti ngo me atima.

Jo Epeco 3:16 wacci, “Alego ni pi lonyone me deyo, omyero omi Cwiny mere opong ki teko ki kero madwong I iwu.

BEDO MA I PONG KI CWINY MALENG

Lagony tye me bedo ma I pong nyo Cwiny Maleng en mubi teli. Ka en tye laloc, en teli ki nyuti gin me atima iyo kede I mite Lubanga.

Jo Epeco 5:18 wacci, “Dok pe myero wumer ki kongo, pien mero kelo kit me caro, ma ka mero wuwek Cwiny Maleng opong iCwinywu.

Ka wapong ki Cwiny Maleng, nyig Cwiny Maleng obinyak i wa. Pe iromo nyako nyig Pa Lubanga. Obedo En ame nyako nyige wok i yin.

Jo Galatia 5:22-23 wacci, “Ento nyig ma onyak pi Cwiny maleng en mar, yomcwiny, kuc, diyo cwiny, kica, ber, genne, mwolo, gwoke ken”

VI. KITE ME BEDO MA I PONG KI CWINY MALENG.

Cwiny maleng tye IYI kwo pa jo muyee lung ento lok tye ni; cenyi En tye ki loc ikom kwoni. Ka En tye ki loc nongo yin ipong ki Cwiny maleng. Makemme ki menno cikko pe.

Mukene Lukrictayo obiparo mere penya kite me pong ki Cwiny maleng. An abiruune me wacci-gi ni Baibul pe omiyowa yore. Ci abi keto tekona ni jami aryo pirgi tek ka iromo ngeyo kit ame en pong kwede.

A. Me acaki, Yin myero ituc ci ingut ikom balli.

Jona me Acel 1:9 wacci, “Ka watuco balwa, en gen-ne dok kite atira, bino weko balwa, dok bino lwoko timwa mareco woko ducu I komwa.”

Bertha Smith onongo altuc jiri Lbanga, ma otiyo pire pi mwakki mapol I lobo me Caina. Pol akare abedo ki gum ka wa winyo en tye ka lok.

Ka en loko ikom “Cillo pa Lubang” ki “Cwiny maleng”, en wacci jo ducu ma figure me winye me dok cen paco, orum conggi piny inyim Lubanga ci gilege me nyuttigi balgi ducu I kwogi, cake I kare mukato naka I karen. Eka, en titgi me coyo piny balgi no ducu.

Ka itimo man, Lubanga bino poyo wii ikom tim ma pe ber ma I timo ikom jo mukene, akadi anaka I mwakki mukato, kec cwiny, nyeko, Jenye, tam map pe ber, wac kom, woro, ki en mapol.

B. Kede iyee leg Cwiny maleng me bed ki Loc ikwoni cake tinni.

En tye I kwoni. Lege en, me loo kwoni. Tim man nino ki nino ci ye I en me loyo kwoni. Ka en tye ki loc, in nongo ipong ki Cwiny Maleng

Myero igam lapeny man, “Anga ma tye kaloyo kwoni?”

Miye obedo gin me aryo me weko I pong ki Cwiny Maleng.

Ka Yecu tye I kom loc me kwoni, yin iromo neno teko ki gum pa Cwiny. Yecu mito jalle ni bote macalo Rwot. En wacci, “Ka dano mo mito luba kora, myero kwong kwerre kene, oting yatariane nino ducu ci olub ki kora” (Luka 9:23).

Billy Graham ogonyo te miye ni kwerre piri keni ki yenyo jami mukene me miye bot Kricito macalo Rwot, Ci En obiloyo kwoni ducu. (1)

I yore mukenne, I romo ngeyo ni ibedo dano ma opong ki Cwiny maleng ka I kwero loye keni ci iketo Kricito I dyere me kwoni. Myero iye en tingi malo macalo Rwotti.

Man obedo tic me mitti-ni. In iromo yero me tingo kwoni ite keto icing Kricito.

I waraga bot jo me Roma, Paulo ojuko jo ma guye, “Pe wuwek bal oloo komwu ma to ni, wek pe gumi wubed ka lubo mitigi; Pe dok wumi dul komwu mapatpat I timo bal, macalo jami tic me tiyo gin marac; ento wumine kenwu bot Lubanga calo jo ma gua woko ki ito, ma dong guo I kwo. Wumi dul komwu ducu bot Lubanga me tiyo gin me tye atir. **(Jo Roma 6:12-13).**

Lok me “miyo” tere ni tingo. Billy Graham owacco gonyoni me kette keni kan ma ngattmo romo nongi. (2)

Miye, ma kwanyo lageng mo ma ki gengo Cwiny Maleng ipong obedo en atir, jalo kwoni odoco bot Kricito. Obedo lokki bote, labongo kanmo, “Bed Rwotta”.

Myero imok tammi. Yin iloyo ki ibedo ki twero ikowni nyo I yero me yeyi Cwiny Maleng me bedo ki loc ikomi?

Twere ki lacoo ki dako I bedo ki waraga me nyom, ci bedo cwar ki min ot ma cik moko, ento nongo pe I jalle pi lawoti. Ka ocung I keno lam pa Lubanga ci gikwonge, myero gubed iyi ada.

Tyen lok mumiyo obedo malit me I an ikwanyo lagit pa Sherry ki inyako cinga onongo ni nyuto I cwinya kit ma ajalle kwede pire.

Iromo wacci Yecu obedo Rwotti, ento iromo wacci ki Cwinyi lung? Cenyi en tye kaloyo kwoni? Imiyo cwinyi ojalle pire? I moko tammi me bedo mege?

Ka I jalle odoco bot Kricito, pe myero ibed ki lworu; Cwiny Maleng bino pong in. Ibedo ki teko ne ki tela ne.

Jalle bot Kricito obedo gin ma itimo dakika ki dakika ki nino ki nino.

Akadi kono bedi bedo pa lakricitayo gonyoni Cwiny Maleng dong nongo tye in, pe iromo wacco ni dong ipong bene iromo kwoyo kwo me loc ite loc mapiri.

Nino ki nino, myero iti ki mittini ki mokani me yeye loyi. Ka itimo man, ibineno kica ne opong.

Cwiny Maleng obedo ki imung me kwo ite tella pa Kricito. macalo I pong nino lung (oloyi) ki Cwiny maleng yin I neno teko ne.

AGIKKI:

Imito kwoyo kwo pa lakricitayo me loc? *Pe twere me temo tiyo ki gupuni.*

AGONY me kwoyo kwo pa lakricitayo me loc pe obedo me yin itemo me tiyo gin maber ento me yeyi Cwiny Maleng ma dong kwo I yin (ka I larre) me bedo ki loc ikwoni nino I nino.

Ye ki Cwiny maleng me loyo kwoni ki tic in.

Obedo kwo ki tiyo ikwoni kwede wok ki in.

Nino ki nino jal kwoni bot CWINY MALENG ye ki EN me kwo in ki ikwanyo in ki temme me kwo pi Lubanga.

(1) Billy Graham, p. 140

(2) Billy Graham, p. 143

CURA ME ABICEL (6)

BAL OBEDO NGO?

“PWONY AME BAIBUL PWONYO IKOM BAL”

Cutcut ma an (Lakwat Thomas, Laco buk man) otucu pwony i kom **“Timo Bal Imung”** I kanica I Washington D.C. ci dako mo obino I nyim bot lakwat madit ka olege ni eromo lok ki lwak matye I kanica. En onongo tye latela wi bulu ki ngat ma telo wer I kanica. Adadai ni, lakwat oye ki en me nywako loke ki lwak me Kanica.

En ocaho ki wacci, “itye ki bal ma en ibedo timmo ki I mung ma imito tucu kudiko man.”

Ci otenyo lwak jo I kanica ki ur icawa ma otucu ka maleng, “an onongo atye katimo abor ki latela wa acel.”

O! Winye lit kuman!

Latela acel acel lokke bot lawottere kun wacci “pe an”.

Itung bota atamo ni pe onongo pore me tucu gin-ni iyi lwak mupong, ento en otimo ci bura okato woko ki i adukuu. Dako ni ki go ote, latela ma adot tye ikome ni, ki lu-ote bene wa ki kanica myero nen kite me tyeko lok eni.

Gin mapire tek ka tye ni ka ngattmo myero tuc ginmo ikom lwak macalo bal. gonyoni myero bed bot jo ma ongeyo bal nongo myero en tuc ci leg pi kica. Daudi obedo ngat acel ma opwonyowa I yore me rocco watwa ki Lubanga iyunge iwan ki ballo.

Bal me imung

Wan ducu kinywalowa macalo luballo. Wan bene wayero me kwero winyo dwon Lubanga. Wabedo luballo ikitewa ki iyer wa.

Ka Kricito obino I cwinywa, balwa kitimo kica. Akadi kumeno, pud aride tye me bedo ki bal me imung ikwo-wa.

Icik macon, Camuel me aryo 11, iromo kwano ododo ikom dano pa Lubanga, Kabaka Daudi. En onongo ngeyo Lubanga, en ocito iyo ne; ento en otimo balle aryo madongo.

Inino mo acel en oneno kimalo iwang ot dako mo maleng tutwal, Bateceba. En onongo tye kalwok I wi ot malo. Kabaka oloke tenge, Daudi omede ki neno lunok ne. Ci Agoma cwiny otere woko ki bal me abor.

Ikare ma Bateceba oyace, Daudi otamo me kano balle woko ki bot cwar-re, Uria. En okelo lamonye mawinye woko paco nia ki dok ticce kun mito ni myero rwate ibutu ki dako ne.

Kitwec malubere ki meg Pa Lubanga kwede ki meg pa Kabaka-ne, Uria ogamo dok Daudi ni, *“Canduk pa Lubanga ki jo Irael ki Juda gibedo I bolo kunnu, ki laditta Joab ki luticce ducu gibutu wokoi tim, ka an aye dok aciti I oda kuca ka cam ki ka mat ki ka bedo ki dakona? Macalo itye makwo-ni, ki tipu komi tye makwo-ni, pe atwero tiyo lok macalo meno”*. **Camuel me Aryo 11:11**.

Ci Daudi miyo rucca me miyo cwar Bateceba giket inyim idyebar lweny, ka ma nongo tye ni giromo nekke woko.

Bal pa Kabaka me abor ki nek onongo okanne woko kibot dano, ento pe kibot Lubanga. **Camuel me Aryo 11:27 wacci**, “Ento gin ma Duadi otimo pe oyomo cwiny Rwot.”

Bal oturi ki adwogi ne, Daudi okok idwon malongo kun tucu balle ki ngut. Lego ne nwonge I **Jabuli 51:1-17**.

01. *“Ai Lubanga, tima kica pi mar meri ma pe lokke; dok pi kicani madwong jwa balla woko ducu.*

02. *“Lwok gin marac woko ki koma, dok ilonya ikom balla”.*
03. *“Angeyo balla ducu maber, dok kare ducu wiya pwo ikom bal ma atimo”.*
04. *“Dong atyeko timo bal ikom, ikomi keken, kunnatimo gin ma nen marac iwangi; Pi meno lok ma iwaco tye atir, dok kop ma ingolo ikoma tye kakare”.*
05. *“Nen abedo laballo cake ikare ma ginywala, ikare ma maa ogamo ic onongo an dong atye ki bal”.*
06. *“Nen, in imito ni dano obed ki ada I iye; Pi meno pwo ny wa ki lok me ryeko weko odu ny matut icwiny wa”.*
07. *“Lonya ki anyero, ci abidoko leng; lwoka ci abidako pee makato pee”.*
08. *“Miya abed ki yomcwiny madwong; Mi cogo koma ducu ma yam ituro woko gubed ki yomcwiny bene”.*
09. *“Mi wangi woko, pe inen Rocca, dok ijwa balla ducu”.*
10. *“Ai Lubanga ma Lacwec mia abed ki cwiny mulony, ket cwiny manyen ma pe lokke obed I iya”.*
11. *“Pe iryema woko ki inyimi, dok pe ikwany cwiny meri maleng woko ki bota”.*
12. *“Lara ci imi dok abed ki yomcwiny; Miya cwiny me lubo cikki wek acung matek”.*
13. *“Ci abipwonyo lujemo me lubo yo ni, lubalo gibiloke gidwogo boti”.*
14. *“Ai Lubanga lara ki kom bal alii ma oyo remo, in Lubanga Lalara, dok abiwero wer me paki ki dwan malongo pi kiti mar atir”.*
15. *“Ai Lubanga, Yab dogo, ci abiwero wer me paki”*
16. *“Gitum ma dano kelo, pe mini yomcwiny mo; kadi bed atye boti gitum awanga pe ibipwoyo”.*
- 17. *“Gitum ma Lubanga pwoyo aye cwiny ma ongut; ai Lubanga in pe ibicayo ngat ma cwinye cwer ki ma ongut”.***

Niwok ki ilego eni, I pwo nyo kite ango ma iromo dok cen ki tyeni cen I yo pa Lubanga.

Daudi odoko leng kwede Lubanga. En oye ikom balle bene oye gamo adwogi ne ducu. Kidul ducu me tucu pire tek.

Neno pekoni pe romo. macalo Daudi otimo, myero ileg pi kica.

Ka ilego pi kica, Daudi otiyo ki lok adek mapapat me nyuto balle. Nen gin manyuto tic ma en otiyo ki me kok pi kica.

Tim marac

Kabaka otucu ni en itimo tim marac. I tyeng acel en oko bot Lubanga “me wumo tim maracce ni woko”.

Ileb pa jo Ibru, *pasha*, ma gonye ni tim marac, gonyoni “kwero winyo dwon Lubanga ma nongo itye ingeyo”.

Bal pa Daudi otimo onongo pe obedo ma en pe onongo tye ka angeyo. En ongeyo ni itye ka timo gin marac. En ongeyo cik ma kwero tic me abor ki nek. En kom oturo cik pa Lubanga ma tye ka ngeyo. En onongo pe ki ka jenge.

Koko pa Daudi onongo tye me wek Lubanga olwoko time maracci. Gin manyuto tic ma gonyo ni “**lwoko**” gonyo ni “me **lonyo**”.(1)

Man en lok acel ma otiyo kwede I Acakki 7:22-23 ka Baibul wacci, Ginmo ducu ma onongo tye ki kwo, ma bedo iwi tela oto woko, Lubanga orweyo ginmo ducu ma tye ki kwo, ma onongo tye I lobo, dano, ki leyi, gin ma lak alaka ki winyo ma tuk malo; gin lung kirweyogi woko ki ilobo. Nua keken ki jo ma con tye ki niye en aye gudong.”

Kabaka Daudi onongo tye alega bot Lubanga me time kica ki miyo wie wil woko ikom balle. Onongo tye alega ni kijwa odoco balle woko ikwo ne. Man en gin ma timme ka I ngut pi balli ci idwogo ki niye bot Kricito.

Icaya 43:25, *Lubanga owacco ni, “Myero wunge ni an a en, ajwayo balwu woko; atimo kumeno pi kit ma an atye kwede, pe dong abipo pi balwu”*

Bal pa Daudi onongo tye macalo banya ma kicoyo I buk pa Lubanga. Myero Kijwa woko. En onongo tye ka alego Lubanga, pe me ka neno ka ma en icoyo iye keken, me wek ngattmo pe Kwan. En onongo tye ka lego ni myero kijwa odoco ma yorep e nen.

Tic me jojok

Tim me jojok obedo lok me aryo ma Daudi otiyo kwede I tucu balle. Man oye ileb jo Ibru “awon”, ame gonyo ni “**pe bedo lagen**”.

Kong itam ni ngat ma oyubo apama, ma jo ducu icaro gimaro, Gin owacce, “yin ibedo Lacwe ot maber; yin iloo ki kany. Apama ni ocung matir, en ma ocung matir maloo ki caro kany.”

“Ci, nino mo acel ladit ma loo lucwe ot, olimo caro man, oneno apama man ci owacci, “an pe aye ni apama man tye matir.”

Ma layubo ki jo malubbe I caro ki jeneye oneno ka welo kwanyo la-pim ot, en ci oketo I kor apama. Ki twon wur bot jo ducu, ikom apama ma oketo lapim ot iye, onyuto kan maleng ni apama pe tye matir.

Kabaka Daudi onongo tye ki awaka ni en aye dong kite matir. En onongo wacci, “an pe a pore, ento an abedo dano maber. Acito iot woro Lubanga ikare ducu kun amiyo mot me ayala. An abedo won maber ki lacat wil magene. Pe aporo ki jo mukenne. An apimo Jami maber.”

Ci kare romo ma Lubanga keto lapim ot ikwo pa Daudi. En ocwalo Lanebi ne Natan, bot Kabaka ki ododo makwako ngolo kop mape tye atir.

En owacci,

01. “Jo aryo yam gubedo igang mo, acel lalonyo, acel lacan”

02. “Lalonyo onongo tye ki lwak romi ki dyangi mapol”.

03. “Ento lacan onongo obedo ki bwong romone acel loko ma nongo owilo. Ci dong ki I cinge kacel ki litinone; Romone obedo ka camo ngide came, kun mato pii I kikopone, dok buto bene wa I kore, bedo macalo nyare.

04. “I kare mo lawot obino bot dano ma lalonyo ni, ci en pe oye kwanyo limme mo ma I kin romone kikome me tedo welone ma obino bote-ni, ento dok okwanyo romo pa dano ma lacan-ni”. ***Camuel me Aryo 12:1-4.***

I kare ma Daudi owinyo kop man, akemo omake ikom lalonyo man ci en owacci Natan ni, *“Kite ma Rwot tye kwede kwo-ni, lakodi dano ma timo tim pore ki to! En myero cul wang gin ma en otero-nono tyen angwen twal, pien otimo kit eno ni kun kica pe bene mako.”* **Tyeng 5-6.**

Man en kit ma iwinyo kwede ka odong-gi. Lanebi okeme ki Kabaka ki lok magi, “Yin ibedo dano-eno ni. Rwot Lubanga me Irael owacci, “An ma-ayeri me bedo Kabaka ma loo Irael, alari I cing Caulo; ci bene amiya ot maditi I cingi, mon mapol bene amiyogi duc boti, dok bene miyo jo Irael ki jo Juda. Ka ce man onongo pud nok anoka boti onongo pud dok atwero meddi en mapol ma rom kit meno!

Pingo kara in dong icayo kop pa Rwot, ci timo tic marac inyime? Kong inen in ineko Uria dano ma kite ber ma ada, ki pala lweny, in ite tero dakone bedo cegi, kun yin imiyo pala lweny pa jo Ammon neke woko.” Tyeng 7-9.

Bal pa Daudi kiyaro ka maleng. En myero nen-ne kene macalo labalo: latur cik, oya woko ki iyo ki miti Pa Lubanga. Otur, en okok ada, “Lwoka woko ki ikom tim marac arimo (Jabuli 51:2).

Oloko kikany ni, “Lwoka odoco”. Lok man onwoye tyen pyera bic wie acel I Cik macon. Man gonyoni, “lonye” (2) man pol kare nyuti jo nyo lunebi ma woto inyim Lubanga ki bongo maleng ikare me yika me dinni.

Man wacco ni I **Nia 19:10-11**, *“Ci Rwot owacco bot Moses ni, ‘Cit bot dano ilonygi tin ki diki dok gulwok bongogi; Wek inino me adekke nongo guyubbe; pien I nino me adekke an a Rwot abilor piny iwigot Cinai I nyim lwak ducu”.*

Me wek waketgi tenge (maleng) inyim Lubanga, jo myero lut bonggi I pii ma ngic, kun giyaro iwi got malac kun kinyono ki tyengi anaka dong ka bongo odoko maleng. Daudi onongo tye kamito me aketa tenge bot Rwot macalo bongo ne onongo tye maleng I yunge lwoko odoco.

Balle onongo tye macalo cilo ame onwonne, ma mite me akwanya.

Macalo latin awobbi, lakwat a Daudi onongo tye ma remo a romo ma en olaro ilak I Labwor.

Onongo tye omakke ki coto muya ki-ibur ka ma en oluto romo iye. En oneno ka mama ne tye aluto bongo ne I pii mangic, ci en nginyo, ni kwanyo anaka bongo ne odoko maleng.

Man dong Kabaka onongo tye kamito ni Lubanga tim gin ma mama ne otimo pi bongo ne macol. En onongo tye ka wacco ni, “an atye ma-anwanne ki bal mapol. Anongo ni koma col matek! Rwot, mi ler lung itipona dok maleng.”

Bal

Lok me adek I leb jo Ibru ma Daudi otiyo ki me nyuto gin ma itimo obedo “hatah”. I Jabuli 51:3 wacci bal (“balla tye I nyima”). Man gonyoni “me kee alama.”

Macalo awobi mayot, Daudi opwonyo kite me tic ki atingdio. Labongo kalo, ka en otemo me cello ginn mo ci potto, lawotte acel redo, “nen, I kee gin ma myero icel.”

Poyo ni man dano ma tye ki bal madongo, en myero bed woko, “O, Lubanga, I keta pi jami madongo makato abor, mero, ki nek. **Abikeng kara alama ni ngo!**

Ka yin itucu balli, myero ibed ma imito wacco ki Kabaka Daudi, “balla obedo twon bal. makee alama.”

Pe ru itucu iyi ada nikwanyo ka iye pi balli. Myero iye ki Lubanga ni in labal bene I pe ki ka jenge mo.

I Jabuli 51:2, Daudi otiyo ki gin manyuto tic “ me lonyo”. En oleg kica ki bot Lubanga, “Lonya woko ikom balla.”

Gin manyuto tic gonyoni, “me bedo maleng nyo me tucu ni I pe ki bal. (3) Daudi onongo tye lego Lubanga me tere macalo ngat ma pe ki bal.

Bal pa Daudi onongo tye macalo dobbu ma amito ki lony. I kare mukato, dano ma tye ki two dobbu onongo cik genge woko ibedo ki luwote ki jo paco. En pe romo bedo I boma nyo paco. Ka ngattmo onoko cok omyero en juk dano eno-ni woko, “Pe ki lonyo! Pe ki lonyo!

Ento ka dano ocang ikom two, en romo wot bot Lalamdog ci kinene we kimok ni en dong olonye. Daudi okok, “Rwot, obiwinyo cal two dobbu oduonyo woko ikoma. Koma lit pi balla. Lonya ci i canga; alegi!”

Ye pi balli pe yot. Tye I cawa mo ma kiketo ladot ikom ngat mukenne. Adam ki Kawa okelo gini tuko me “pe ye bal”. Cako ikare naca, jo ducu tye ki ka jenge me keto ladot ikom ngat mukenne.

Daudi myero bed temme me keto ladot ikom Bateceba. Olungtuke, en oye yeyo jami ducu pi gin ma en otimo. En otimo abor ki nek. En onongo tye ki bal. En oyaa woko I yo Pa Lubanga. Aman, en onongo tye ka kemme ki balle niwok itucu ki ngut.

Jabuli 51:4 onyuto ni Daudi onongo tye ki tam matek ni balle onongo ka pe ikom jo mukene keken, ento naka ikom Lubanga.

En oniang, “okeme ikomi, in keken, matimo bal ki atimo gin me jok I wangi, me wek ongolli kop ka I loko kwede ma adotto pe ikomi ka I ngolo kop.”

Iyi ododo man makwako Kabaka Daudi, ngattmo neno ni ka catan romo temo dano matek ki dano Lubangani, en bene romo bwoli me timo kumeno. (4)

(1)**Benjamin Davidson**, The Analytical Hebrew kede Chaldea Lexicon. Grand Rapids, Mich. Zondervan. Ot keto lok, 1977. p.478.

(2) Spiros Zodhiates. The Hebrew – Greek Key Study Bible.

Chattanooga, Tenn; AMG Publishers, 1984, p. 1,065.

(3) Greek English Dictionary of the New Testament. United Bible Societies, 1971.
P. 246.

(4) I am indebted to Dr. Cecil R. Taylor, Dean of Department of Religion of University of Mobile, Alabama me pwonya ki jami maprigi tek I Jabuli 51 makwako bal ki miya ikweda me ikom lok man.

CURA ME ABIRO (7)

YATARIA PA KRICITO

“PWONY ME BAIBUL I KOM PWOD”

Ento an pe amito awake pi gin mo, kono pi yatariya pa Rwotwa Yecu Kricito keken pien kitung bota lobo ducu dong kiguru woko I kom yatariya, ki an kikoma dong bene gigura woko kitung bot rwot. Jo Galatia 6:14.

Nyuto.

Yataria pa Kricito onongo obedo guti me pwony pa Paulo. En wacci an awake ki yatariya pa Kricito.

En onongo romo wake ki jami mapol.

En onongo romo wake pi nywalle pa Kricito ma pe ongeyo lacoo pien pe tye dano mo ma kinywalo macalo Yecu onywalo kwede.

En onongo romo wake ki tango ma Kricito otimo pien tye ngattmo mutimo tango macalo Kricito otimo.

En onongo romo wake ki pwony pa Kricito pien pe tye ngatto ma opwonyo macalo Kricito otimo.

En onongo romo wake ki cer pa Kricito pien pe tye ngattmo ma ocer ki ilyel macalo Kricito otimo.

Pe, en owacco wake ki deyo Ikom yatariya pa Kricito. Pingo? Yatariya onongo obedo guti me kwena I Baibul ducu.

Jo alip ki alip ikareni wigi oruce makwako yatariya pa Kricito.

Ma onongo gitye kalimo lobo me Nepal, an (Lakwat Thomas, ngat mucoo buk man) openyo dano mo, “pingo gimiyo Kricito oto I kor yatariya”. Onongo en pe ki lagam. En owacci, “Atamo ni pi kop me wibye”.

Pi Jo alip ki alip yataria obedo alama me gen. waneno yatariya oketo malo iwi kanica. Jo ruko yatariya ingutgi. Jo mukene gigure kengi ka gilego.

Pi jo mukene yatariya pe obedo alama maber botgi. Obedo gin marac. Obedo turo cik. Baibul wacci no yatariya obedo gi yito. Yatariya onongo obedo gi tic ma jo Roma tiyo kwede me neko lutim bal.

Tye ginmo acel, Catan dago yatariya pa Kricito.

En omiyo jo mapol guye ni Kricito pe oto ikor yatariya. Me apor, lucilam, pwonyo ni Yecu pe oto ikor yatariya.

Ododo me ada tye ni Yecu me Najaret oto ikor yatariya.

NGO MA WAN OPWONYO IKOM YATARIYA?

I. Acakki, Yatariya nyuto ni wan ducu waballo.

Baibul wacci, “Pien jo duc lubalo, pe wabi oo I deyo pa Lubanga.” (Jo Roma 3:23).

Lubanga omiyo wa cik apar.

1. Kur ibed ki Lubanga mukene ma pat ki AN.

Dano oyiko kwon Lubang lung. Baibul wacci, Kur iti cal jok.

Ento, dano tye ki cal jok. Dano woro Maliam, Min Yecu, tipo, pa kwari wa, cal joggi ma dano otiyo ki cinge, cente ki ngeye.

Wakette malo inyim Lubanga wacako timmo miti wa makaka meg pa Lubanga. Wadoko Lubanga me kwowa.

2. Kur iti cal ginmo ma ipao piri keni, kadi cal ginmo ma tye malo I polo, nyo ma tye piny I lobo, nyo ma tye I pii ma tye piny I te lobo. (Cal jok)

3. Kur ilok nying Rwot Lubangani odok gin-tuko

4. Poo pi nino me cabit, ikwer bed maleng.

5. Wor meni ki woru

6. Kur inek. Ento, Yecu owacci, ka itye ki kec cwiny I cwinyi, nongo itimo bal man I cwinyi.

7. Kur icod cot. Yecu owacci, ka I gomo icwinyi nongo itimo bal man woko.

8. Kur ikwal ginmo

9. Kur ikob kop goba I kom ngattmo. Ma gonyoni kur ikob goba.

10. Kur ibed paro ot angattmo. Man gonyoni bedo paro gin ma ngatt mo tye kwede bino kelli me kwallo.

Dong, lapeny tye ni, anga ma pud pe oballo?

Nga anakani pe oturo cik Pa Lubanga?

Anga mupore?

Lagam tye ni jo lung luballo.

Balwa oketo lageng ikin dano ki Lubanga ma Maleng.

II. ME Aryo, Yatariya nyuto botwa MARA Lubanga.

Akadi kono wan wabalo, Kricito pud mari!

Baibul wacco ni tye ka mucara acel keken pi bal. Mano obedo to iwok I remo.

To ma onyo iye remo en to ma Lubanga gamo pi bal.

Jo Ibru 9:22 wacci, “ka ma pe oonyo iye remo, weko bal bene pe ya iye.”

I cik macon tye ododo pa Abraham, Weggi Lujudaya. En otero Icaka me ayalla macalo dano me ayalla pi bal. Me neko Icaka wek remo ne ony, Lbanga ojuke ci omiye nyok Romo. (Acakki. 22)

I cik Macon watye ki ododo pa litino me Irael ma onongo gitye gini itwec I Miciri. Lubanga ooro Moses me wot gonyogi ki I opii oterogi I lobo ma giciko.

Ento kumenno, Kabaka me Miciri nongo pe romo ye-ki gi me yaa.

Lubanga ooro two me miye ye ento en pwod obedo ki cwiny manwang.

Dong, Lubanga ocwalo lamalaika me to I Miciri wek oneko litino kayo duc macalo pwod ikom Miciri.

Lubanga owacci litino me Irael me kwanyo romo maber, nekki ci gu wiro remo ne inyim dogola. Me wek ka lamalaika me to obino en “bino kato akata” udi lung ma tye ki remo paromo. (Nia 12:23).

I yunge, ma lutino me Irael oaa I Miciri, gin ogero tabenakol. Iyi tabenakol, lalam dog madwong woto iyi cikka ma olwongo ni ka maleng mwaka acel kicel. En woto ka maleng neko romo, ci oonyo remo ne me lego pi bal pa jo.

Remo onongo mite me wumo bal pa jo ducu. (Lulevi 16:21-22).

Iyore mukenne, Kakaka neko labalo ci ki oonyo remo ne, Lubanga oye me onyo remo pa alee.

Me onyo remo pa Yecu onongo me leyo kaka remo pa alee. Yallo lee Pe oloko cwiny dano.

Onyo remo pa alee onongo tye pi kare mo manonok. (Jo Ibru 9:12).

Tyen lokke tyeni, oonyo remo aromo pe oloko cwiny pa laballo. Remo pa romo oculo pi balle ento pe oloko cwinye.

Dong pi menno, Lubanga odoko dano. Nyinge Yecu.

Jon Batija owacci, “nen wod romo pa Lubanga” Yecu romo bedo mot ayalla me agikki. En romo bedo dano ma kiyallo. To ne I kom yatariya romo bedo me gero, to me remo me culo bal pa lobo.

Jo Korint me acel 5:7 wacci, “pien Latin romowa me KATO dong ongolo woko, en Kricito”.

Matayo 20:28 wacci; Kite macalo Wot pa dano bene Pe obino me jo tiye, ento wek en ti pi jo, **DOK ETE MIYO KWO NE ME LAKORRO** jo mapol.”

Lakorro obedo ngo?

An, laco buk man, onongo atye Kolombia pi tyen mapol tucu jiri ki pwonyo lok pa Lubanga. Ngat acel anongo gonyo lebba onongo tye ki ominne ma kimako ci kirweny kwede arwenya ci kitero iwi got.

Yore acel me dwogo ominne cen obedo me culo wel me lakorro. Tekki kikoko wu nongo ki oculo, omine ogonyo ci miyo bedo agonya.

Yecu Kricito Oto I kom yatariya, oonyo remo ne macal cul me koko wa ikom balwa. En obedo dano ma kiyallo pi balwa.

Tyen lok man tyeni “cul pi bal obedo to ma oonyo remo”. Yecu oculo cull eno ni makakari.

Manno, mara ma ada. Lubanga marri!

Baibul wacci, “Petye mara mo madit makato man, ma en oye jalo kwo nre pi kwo pa Lawotte”.

Lubanga marri.

Baibul wacci, “Ento Kricito oto pirwa ma con wan lubalo; menno nyuto kite me mar ma Lubanga tye kwede botwa.” (Jo Roma 5:8).

Lubanga marri!

Baibul wacci, “Ento con ocobo pi balwa, owane pi timwa mareco; can ma giketo I kome okelliwa kuc, pi goye omio wan ocang.” (Icaya 53:5).

Lubanga marri!

Jo Epeco 1:7 wacci, “Pi remo me to pa Wode, wan dong gilako wa woko ki ibalwa, kite ma kica ne dwong kwede,”

Lubanga marri!

Baibul wacci, “Wun ingeyo wunu ni, gityeko kokowu woko Ikite pa kwarowu ma tere-pe, kun p kokowu I gin ma balle woko, macalo bala ryal onyo jabu, cite kokowu ki REMO PA KRICITO ME WEL madwong ma rorom ki latin romo ma ballo nyo rocco pe I kome.” (Petero me Acel 1:18-19).

AGIKKI

Onongo tye ladit I Ameika ma kilwongo ni George Wilson. Otimo bal me nek ikare ma tye kakwalo gamente. Balle onongo tek ma en onongo pwodde obedo to.

Ladit lobo Lincoln onongo tye kabunye dong ki kwanyo karatac ki coyoni “atimo dano man kica” ci en keto iye cinge.

Ento kitmeno, kare tye makato, ladot ikome ci cwalo bot ladit lobo me Amerika, Andrew Jackson. Andrew Jackson otimme kica.

Eka ginno me aura otimme. George Wilson okwero kica woko.

Ladot ikome owoto naka I kot madit maloo ducu. Ngolokop te bedo ni; kica pe bedo kica kace dano ma gitimo kica oye kica.

Dong, gamente ongolo to iwi George Wilson.

Lubanga otimmi kica.

Ame Kricito oto I kom yataria en oculo wel pi balli ki remo ne. En oculo wel makakari ci miyi kica odoco pi balli ki in kiwot k aka mo keken.

Ento kitmeno, in myero iye kica!

Kricito oto pi balwa, en giyike ci ocer inino me adek. (Jo Korint me Acel 15:1-4). En tye kwo bene mito bedo icwinyi.

En oculo pi balli ki remo ne.

Baibul wacci, “jo mapol ojole En omiyogi twero me doko litino pa Lubanga”. (Jo 1:14).

Kite ango ma I jolo kwede Kricito I kwoni.

A. Ngut. Man gonyoni “me loke”. Yabe pi Lubanga me kato I kwoni ibeo I Cwiny maleng ci ilok kwoni. In I pe ki teko me loke ki iballi ento myero I yabe me en bino ci lokki. Itye atera me loko kwoni bot Kricito ci weke bedo Rwotti, Lubanga madit me kwoni?

B. Iyee. Man gonyoni makato ye I kom Lubanga. Gonyoni me jalo kwoni odoco bot Yecu macalo Rwot kun I keto genni I kome me bedo Lalarri.

Ka imito ni balli gitim kica ci jol Kricito ki niyee ni iromo lego ite kwaye me bino I kwoni I kombedi.

Baibul wacci, “jo lung malwongo nying Rwot bino larre.” (Jo Roma 10:13).

Leg lego macalo man; “Rwot, an abedo laballo. Aye ni ito ite cer dokki pi balla. A joli me bino icwinya kombedi ite bedo Rwot ki Lalarra”.

Ka I lego lego man dok I kop lego mukenne kun ipwo Rwot me larri I balli ki I kadec.

CURA ME ABORO (8)

TIR KIT OBEDO NGO?

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO TIR KIT”

En mumiyo wamoko tam ni, dano mukwano ni kite atir pi nyie ne, pe pi ticce me cobo cike. **Jo Roma 3:28.**

Lego anak

Lakum kin dano kacel olega me wot kacel ki en, ka en gamo cim ma kigoyo atura. Ci odwoo mutoka naka I col piny me lobo me Louisiana ci wacung ka ma kom jo angwen kiloro gi ki yo ma oling. Kom Dano angwen ni ducu onongo kicelogi ki idye wigi. Pi nine mapol. Remogi omakke ka ma guto iye. Oyot-oyot dul lugwok kuc me kin gang gikelo me konyo abili.

Ma gukace ki jami lweny ki gwoggi me lubbo yo luneko magi, guyenyo piny idyewor bene-bene. Kudiko ikwa piny, gunongo dano acel ma byek tye ikome tye okane ka ma kigwoko iye jami. Ci kitero i jela ma tye igang kal me Clinton me kuro kare ne me wek kiter I nyim langol kop me gamo lapeny.

Manaka I kare me kwanna I cinia, onongo obedo ticca me tucu jiri I cabit ducu igang jela ma tye igang kal. Cabit ma lube ki nek onongo atye ki wot.

Atito ki mabuc ni pe paro rwom me bal ma itimo; Lubanga bino timogi kica ka ongut kun gigeno ka Kricito macalo Rwotgi ki Lalargi.

Ajolo dano ducu ma gimito miyo kwogi bot Rwotwa Yecu Kricito me bino rumo piny idye ot ki inyim lwak mupong. Peot, ki cen ladit mo obino naka inyim. Ci en orumo piny inyim ka ocako koko. Mapig wange mol mada, en owacco ni, cwinya cwer pi gin ma atimo. ***Lubanga bene bitima kica?***

Ki wur, niang ni ladit ma en aye obedo ngat ma oneko jo angwen ma anongo komgi kipyelo I yo caro-ca.

“Eeee,” amokke loki. “pe tye ball mo ma Lubanga pe romo timo kica.”

I nino ca, aneno ka lanek lego, ma lego kica kibot Yecu Kricito.

Onongo kom tye ada? En ki Lubanga aye gingeyo ngo mutime. An pe angeyo ka en moko gin ma ilego pire, Lubanga okwanyo balle me nek kun keto ikom Kricito. Kricito otingo ikome I kor yatariya bal pa laditi bal me nek.

Ka Yecu oto ikor yatariya, en ki opwode pi bal me nek pa laditi mutimo. En ki ngolle kop ci kikwere pi neko jo-cani. Bal pa mabuc-ca ducu onongo giketo ikom Yecu, akadi onongo en kite atir bene pe ki bal.

Man gin mutimme. I kome, Kricito okanyo auna k pwod ducu ma onongo myero luballo-ca nong.

Poyo iyi nyuto cura man ki pwony i **Jo Roma 5:1**.

Ka labalo okok bota matek ci ojollo Yecu macalo Rwote ki Lalar-ne, Lubanga oketo iyie tir kit.

Ka lanek owoto inyim Won inino me ngolo kop, en pe obineno bal pa dano me nek, nyo bal mukene ducu. En obineno tir kit pa Kricito iyie.

Wonwa obineno cwinye ci neno Wode, Yecu Kricito. Pi meno, en keken, ma awacco bote ni, **“Ajoli I otta.”**

Baibul lwongo awacca ni “tir kit”

Tir kit obedo leb me cik I Baibul ma gonyoni **“bedo ma I larre”**.

Baibul onyao, Jo Roma 5:1 kwanne ni, “Pi mannonno, macalo con dong okwanowa ni kitewa atira (wamoko, watucu ni kitewa atir, omiyowa twero me cung i LUbanga) pi iyee, watye wunu dong I kuc I nyim Lubanga, pi Rwotwa Yecu Kricito (Ladit, ngat ma ki wiro)”.

Tir kit gonyoni Lubanga terowa “macalo con pe waballo ki owinyo dwone maber.”

Ka wacci; kit atir, bal ki pwod pi bali kikwanyo woko, ci tir kit pa Kricito giketo in.

Iyore mukenne, ka Lubanga oneno cwinyi, makaka rac pa bal ni, en neno tir kit pa wode .

Tir kit obedo leb me cik ma nyuto gin ma timme ka I jolo Kricito me bedo Rwot ki Lalar ni (Jon 1:12).

Ka kiti atir, kit ma inen kwede ingolo kop lokke woko I nyim Lubanga.

Dano ma koko tye ikome ocung I kot kun kuro langol kop me kato ki ngolla ne. Ka dano ma obikwano ocung ka kwano “pe ki bal” dano eno ni cutcut kitucuni en pe otimo ball mo. En cito woko I ot me winyo kop macalo dano ma tye agonya. En kite atir.

Jo Galatia 3:6, I Baibul onyao kwane ni, “Kumeno onong kicoyo ni, Abraham oyee kanyakino me, bedo ki gen bene ki jenge I kom Lubanga, ci kwanne ni; kiketo I kome ni kite atir (macalo moka me miti pa ngati malo, tam ki tic).”

Oketo, ci kiloko I leb Greek I Cik manyen (logizomai). Gonyoni me kwano, kanyakino, ribbo, kitiyo, me keto I tic ngatti mo.

Abraham oyee Lubanga, ci ticce me niyee oketo ikome pi en oneno macalo ngat ma kite atir.

Man pe onongo ni en opore me nongo mot man. Menno onongo romo bedo larre pi tic. En oketo jenge ne ducu I kom Lubanga ki yee yo me larre pa Lubanga. (8)

I **Jo Roma 4:6 ki 8, Baibul wacci,** “macalo Daudi bene oloko pi gum pi dano ma Lubanga okwano ni kite atir mapat ki tic...Gum bed I kom dano ma balle Rwot pe bino kwano.”

Tyeng 22-25 wacco ni, “ pi man onongo kwane ni kite atir.

Pe pi en keken mumiyo kicoyo ni oketo I kome, ento pi wan bene, bot ngat ma okwano, macalo jo ma guyee I kom ngat ma ocer Yecu Rwotwa ki ilyel, en ma gonyo pi balwa, ci kicero pi tir kit.”

Lok ma “kiketo I kome” onongo pe kicoo pi Abraham keken. Onongo bene kicoo pi wan dano ma wayee I kom Lubanga Won, ma ocer Yecu ki lyel. Pi genwa ma Kricito, oketo I komwa tir kite.

I romo nene keni, ci ipenye ni, “Romo timme ningi? An angeyo kwona. Kit ma anywale kwede, an laballo. Pe apore me bedo ngat ma kite atir.”

Me niang I kom tango me tir kit, myero, ibed ki niyee, yee ada magi. Yecu Kricito okwo labongo bal, En owongo opore. Ento, En oto pi lubalo ikor yatariya, nen calo onongo obedo labalo. **Pingo?**

Pien, I wang to ne, Lubanga Won oketo balwa ducu I kom Yecu. En oyeyo ikome pek me balli ki mega. En ocito ikor yatariya labongo bal, me wek en larri woko ki ipwod ki iteko me bal. En oto pi in.

I jo Roma 5:19, lakwena Paulo ocoyo ikom ada magi. “Pien macalo pi dano acel ma pe obedo ki winy omiyo jo alip ki alip odoko lubalo, kit meno bene pi winy pa dano acel jo alip ki alip bino kwanogi ni kitegi atir.”

Jo Korint me Acel 1:30 kwane ni, “Lubanga en omiyo ikwo wunu I Kricito Yecu, ma Lubanga omiyo odoko ryekowa. Pi Kricito omiyo Lubanga okwanowa ni kitewa atir, olonyowa maleng, ci okokko wa ki ibal megwa.”

Pe I niang marac I kom gin ma agonyo. Tir kit pe mii ibedo ngat makite atir, ento otuci ni kiti atir pi tir kit pa Kricito ma tye iyii macalo mot me nono mu-oaa kibot Lubanga.

Jo Roma 3:24 wacci, “En kwanogi ni kitegi atir nono, kun miyogi macalo mot pi kica ne, pi kite ma Yecu olakorogi kwede.”

Nen ni I niang maber gin ma kiwacco kany. Tir kit obedo mot ma Lubanga en mamiyo. Omiyo nibeo ki ikica, kica pa Lubanga mape opore piri. Ka watato tere, mot eno ni keken tye me nono. Pe iromo culo pire. Mot me kica en ma pe kimiyo bot dano ma pe kiculo pire; en pe opore me nongo.

Ka I jolo Kricito I kwoni, jami aryo timme. **Me acel**, balli kiweko woko, ketti ikom Yecu. **Me aryo**, tir kit pa Kricito donyo I cwinyi. Lol-loko timme.

Kricito loko tir kite ki balli. Man kodi aloka-loka ango ni mapire tek kuman ni: balwa ki tir kite!

EN MA MACEGO – CEGO

Bedo kI tir kit tye kI jammi magi:

- 1.** Yin kikwani ni kiti atir cutcut. I cawa ma Kricito odonyo kwede I kwoni, kikwani kiti atir.
- 2.** Bedo ma kikwani ni kiti atir gonyoni nongo ituci ni “I pe ki bal” ma I timmo ki ma ibitimo anyim.
- 3.** Bedo ma kikwani ni kiti atir gonyoni Lubanga otimi kica pien Kricito oyeyo balli ducu (en okato, en manyen ki me anyim) ikome ikare ma en oto I kor yatariya pi balli.
- 4.** Bedo ma kikwani ni kiti atir gonyoni nongo gitimmi kica ma pe tum.
- 5.** Bedo ma kikwani ni kiti atir gonyoni Lubanga oketo I cwinyi ki ikwoni tir kit pa Kricito.
- 6.** Bedo ma kikwani ni kiti atir gonyoni ka icung I nyim Lubanga inino me ngolo kop, Lubanga obineno tiponi, pe obineno ballmo ento En neno Tir kit pa Kricito i in.

7. Bedo makikwani ni kiti atir gonyoni Tir kit pa Kricito i in nongo in ikwo ma pe tum I polo ki Lubanga pi nakanaka.

Jon me Acel 5:12-13, Baibul wacci, “Ngat ma tye ki Wod, tye ki kwo bene; Laco kop man botwu, wun jo ma guye nying Wot pa Lubanga, me inge wunu ni, itye wunu dong ki kwo ma pe tum odoco.”

Penye keni ni, “Angeyo ni atye ki Wod, an kikwana ni kita atir – olara pi kica nibeo ki niyee I kom Kricito (Jo Epeco 2:8-9)?”

Akadi naka lanek romo ngeyo man.

1. Kenneth S. Wuest, Roman in Greek New Testament, Wuest’s Word Studies for the English Reader, Wm B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 1955, P.67.

CURA ME ABONGWEN (9)

ROCO WAT KI LAR OBEDO NGO?

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO ROCO WAT KI LAR”

Lunbanga kwanogi ni kit atir nono, kun miyogi macalo mot pi kica ne, pi kite ma Yecu olakorogi kwede. **Jo Roma 3:24.**

Jo aromo alip mia aryo gugure I boma me Neponecema, Minas Gerais, Brazil, me neno cinema pa Yecu ma Campus Crusade for Christ oyubo.

Iyi kutyeno eno ni, an (Lakwat Thomas, laco buk man) aneno agikki me cinema, ma tye kanyuto kit ma giguro kwede Kricito, kelo kwena mo ma acecek makwako yatariya, a jolo jo me miyo kwo-gi bot Yecu macalo Rwot ki Lalargi.

Cinema omako tam pa dano ducu. Ngatti mo onongo pe tye kawot. Jo ducu onongo tye kaneno kit ma lumony me Roma tye ka keto ki cumar I cing ki ityen Yecu. Ma cumar odonyo I tyenne, jo mapol ikin lwak ocalo kok. Wang dano mukene omiye woko, atamo ni onongo gin lung owinyo alit me rem ma Yecu okanyo. I kin lwak, kit ma owinyo kwede onongo tye malo.

Cutcut, ladit mo opute ki ngwec yung ka ma mutokawa tye iye ma gingabo malo ka ma kitye ka nyuto cinema iye. Ma pud pe ngatti mo ojukke, opwe ci ogwaro gi nyuto cinema ki cinge aryo-aryo. Ma tye kayengo ki gupu cen ki anyim ma tye ka dange I leb me Portuguese, “Mate me! Mate me! Mate me!

Man obedo leb potogis ma gonyoni, Neka! Neka! Neka!

En onongo petye amito ni Yecu to. En onwongo tye amito to ikakare.

Laco ni pe oniang maber. En onongo tye kamito to makaka Yecu ento, mwaki alip mia aryo mukato, Rwotwa onongo dong oto woko pi en ki pi-wa. Ibeo I en iwot ikor yatariya, Yecu onongo tye kalok, “Neka! Neka! Neka!

Bal mito cul pi pwod. Culle obedo to. Pi I balwa otim kica, ngatto myero to. Wan pe waromo culo pi pwod ci bedo ki gen.

Kwena maber pa Lubanga tyeni: Kricito oto pi-wa. En oculo ki wel pi-wa.

To ne pe obedo to me nyong. Jiri, kwena maber, kikelo duc kacel I Jo Korint me Acel 15:3-4,”ni, Kricito con oto pi balwa, kun lubo coc ma con kicoyo, dok bene ni giyike, ci ocer I nino me adekke, kun lubo coc ma co kicoo.”

Dano odange, “Nek Yecu!”

Pe onongo obedo, lwak mayigi owang, lutela dinni nyo lumony me Roma ma onongo gitye kaloyo gin ma tye katimme I kor yatariya. Lubanga won onongo ka tye aye ni Wode, Yecu, me to pi culo pi pwod pi balli ki mega. Tyen lok me bino pa Yecu onongo obedo me bino to, pi larre wa, onongo obedo ka yo acel keken.

Yecu ojalle me to. En otimmo pirwa gin ma wan pe waromo timmo pirwa kenwa. En oto makakarwa.

En pe oto pirwa keken, ento En oloo naka to bene ci pwod kwo wa kombedi. En omiyo en kene romo wacci ni, “An abedo yo, ki ada, k kwo; pe tye ngattmo ma bino bot Won, kono ka I koma keken,” Jon 14:6.

Gin ma otimme I kom yatariya onyero oniang iye tic ki kwo, pien obedo layap mapire tek pi kwo pa lakricitayo. Mapat ki man, pe twere me bedo lakricitayo kwoyo kwo me loc. I kom yatariya, in kilarri dong, ci dong gwok larreni.

Lubanga owili ki remo pa Yecu Kricito. Kuman, macalo ngat muye, in ibedo mege. I bedo latin ma kikoko ikom bal ma ki anywali me locce.

Tye lok adek me Baibul (roco wat, lar ki tir kit) menno nyuto ka maleng gin ma to pa Kricito I kom yatariya ocobo piri ki pira ki pingo Yecu keken en obedo yo.

ROCO WAT

Wang Punu

Ma, dakona, Barbara ki an onongo watye I Hanoi, Vietnam walimo hotel me Hanoi Hilton ma onongo obedo ot jella me Vietnam me tu malo omako ci gugwoko lumony me Amirika I kare me lweny me Vietnam.

Tekki ngat atwaro dege ocelo ci gimako, lumony me Vietnam terogi macalo adui. Kica onongo peke. Macalo kite lung, olumabuc onongo ki ounogi.

Latela wi mony Howard Rutledge onywako kit ma ki oune kwede I Hanoi Hilton. En opoyo wi lamonyo acel me Vietnam labuc omiye nying me Wang Punu.

Wang Punu onongo diyo Rutledge me bedo piny I yore ma auna. Tyene onongo opong ma pe iromo nyiko. Lamonyo acel makite rac onongo keto waar ne mapek I cong mabuc, kun diyo piny.

Iyunge, en tweyo tyen lumony me Amerika kacel ki nyorr. Dul ki tol mapek otiyo kwede me pungo cungi kacel. En mukene, en tweyo pyer lamone ne I yunge. Ngat makurogi nyono nge dano acel telo tol matek nikwanyo ka itye kawinyo calo cogo cingwu katye apokke woko ikom lawotte.

Rutledge owacco ni onongo iwinyo calo tol tye kangollo cogo medo wa ki pyere. Arem onongo tye matek ma onongo ipenyo Lubanga me miye wille woko. (1)

Man kit ma jo tero ki lumonegi. Wan myero wapwo Lubanga tye mapat. Ka lukworre gubino bote, girocco wat malubbe ki gin ma Kricito otimmo I kom yatariya. Man en Kwena ne maber pi jo ducu.

I Jo Korint me Aryo 5:17 Baibul wacci, “En mumiyo ka ngatt mo tye I Kricito, en bedo gin ma kiketo manyen; gin macon nongo dong orenyo woko, gin manyen dong olunyo kakare.”

KORKOR

Yo Me Pig Wang

I kare matye katucu jiri tupiny me lobo Afrika I Benin, anongo ododo man, pi kare ma romo mwaki apar abic ododo onongo tye dul jo mo ma kilwongogi ni Xwedah. I karen i ongeyogi macalo Quidah, I leb French gonyoni “Kony”. Gin nwonje I Benin.

Kbaka me Xwedah, Kpasse, ngange/ker-re I nget pii me wek ibed ki kare me neno luticce. Man obedo me karen i ma olwongoni Quidah. Ame munn i pwod obino abina I Afrika itung, poto ceng Kabaka Kpasse obedo ka ma gin gicato wil iye. Kabedo man gim iyo bedo ma tim ki iye rac.

Lalam dog me Spain, Bartholome Las Cassas, oneno ki diro teko pa jo me Afrika. En onongo tye ki miti me laro jo ne me Amerika I kom tic matek ma muni onongo diogi kwede. Ci en kato ki tam me leyogi ki lutic me Afrika. Ci Pope Nicolas V bedo dano me akwokwong me keto cinge me ye cato dano macalo opii I 1454. Man dong onongo oyabo atir pi iruni me jo me Afrika kwo I kadec.

Cako I karen i jo me Afrika mapol kinekogi nyo giterogi me tic macalo opii kan ma jo me Amerika oloo. Otio kedegi me miyo rwom me pur yito malo I cato wil me Brazil, Amerika ki Karibian.

Lukeri me Afrika cutcut guneno kite ango magin iromo nongo acara iya ikom biacara me cato coo ki mon. me nyayo locgi, gin onongo omito muduku, muduki

madongo, ki nyig muduku ma muni oonongo kello bot gi. Me gwoko man, gin ocato jo ame kimako ki lweny me kin paco bot lucat wil obedo muni.

I 1727, Kabaka Agadja oloo Quidah. En oloko odoko ka cato wille me cato dano ki muni. Iyi acakki, en onongo romo cato lukworgi ma giloo, ento luwil onongo owor. Gin gipenyoy pi opii madwong. Cutcut, dul lumony ma gupwonye kibok gucit icaro, kun gimako gini litini bulu ma coo, mon, awobe ki anyira. Ngat mutemo jem kineko woko.

ma otweyogi ki nyorr, dano ma gimako magi giterogi naka Quidah, ma I kombedi obedo tupiny me Benin. Kimiyo giwoto ka idyewor keken. Man onongo pe ka me gwokogi I lyeto me piny, ento me gwokogi bene me ngattmo kur lwii me dok cen I caro ne.

Koko I arem ki labongo gen, gin onongo opono I bung idye ceng. Cako I kare ma gimakogi ki, lare onongo pe, kica onongo pe. Polgi oto ma peru oo gini I Quidah.

I kunnu, luwil jo oaa I Potogol, France, England, Holland ki Denmark gilero wel I komgi ci yat adit I cwiny boma. I ya icuk man, opii giterogi naka I nam kan ma mel nongo tye akurogi iye me atera I lobo mukene.

Gin onongo kiyeyi gi me cung acel ma agikki pi gin ame kilwongoni “yat me dwogo”. Kwekogi gulworo yat tyen adek ki gen ni tipogi wang mo romo dwogo I Afrika. Man onongo obedo kwer-gi me agikki ma peru gudonyo “I doggola me pe Dwogo cen”. (5).

Ketti opii nongo kitero iAmerika ci ngat makite ber ma lakica owilo. Ladit romo wacco ki opii ni, “Awilli ki centena, ento abimiyi mot me bedo agonya.”

Labalo ma orweny rom aroma ki opii ma pud wacci-wa lok kome ni. Labongo Kricito, dano Pe ki gen. Ka en oloko ki Lubanga iwi atii, ci en odoko opii me bal, en odonyo I “Doggola pe me Dwogo”.

Ento, tango pi tango, Yecu oculo wel mamalo tutwal, wel me remo ne, me wilo opii! Pi meno, gen tye ka ma gen onongo pe iye. Lubalo kiromo miyogi bedo agonya.

Man en lok me korkor; wilo opii ma Pe ki gen, ki wel, ci miye bedo agonya.

“Koko” obedo lok mukene ma nyuto gin ma otimme ma Yecu oto I kom yatariya. Macalo otiyo ki I Baibul, gonyoni “me bedo agonya ibeo I cul”.

I cik, me Cik Macon wacci ka ladit mo tye ki twon dyang bedo dipo jo, lee eno ni myero kigwok maber. Ka rwed dyang pe ogwoko maber ci romo neko dano mo, dyang ki rwede myero kicel ki lagweng naka ito.

Akadi kumeno, cik ye pi cul me timme me korkor kwo pa dano. En onongo mitte me culo gin ma kimito botte. (6)

Mwaki mukato, Yubu otucu ka maleng, “Pien angeyo ni ngat ma koko an tye kwo, **Yubu 19:25**.

I Cik Manyen lok me “Koko” kitiyo kwede kun kiporo ki cuk me cat ki wil-dano. Neno onongo tye ni cul myero bed tye wek opii bed agonya.

Yecu owacco, “Pien manaka Wot pa dano Pe obino me jo itiye, ento me en ti pi jo, dok mii kwo ne me korkor jo mapol.” **Marako 10:45**.

Paulo otiyo ki lok man ma en lacoc, “Pi remo me to pa Wode, wan dong kikokowa woko ki ibalwa, ikite me kica ne madwong ki,” Jo Epeco 1:7.

En onongo tye ka wacco ni mumiyo watye agonya I opii me bal, pi to pa Kricito ma kigure I kom yatariya. Yecu oculo pi kokowa ki remo ne.

Petero me Acel 1:18-19, Baibul wacci, “Wungeyo ni, gityeko kokowu woko I kite pa kwarowu ma tere Pe, kun Pe ki kokowu I gin ma balle woko, macalo bala ryal nyo jabu, wu ki remo pa Kricito me wel madwong rorom ki latin romo ma ballo nyo rocce Pe I kome.”

Ka I jalo kwo ni bot Kricito, in pud bene itimo bal cawa ki cawa, ento ka Yecu oto I kom yatariya, En oculo pi balli ducu, pi naka. Pi man, in ibedo ma kilonyi ki kimi idoko maleng I nyim Lubanga.

Fanny Crosby ocoo wer mamit makwako Koke:

“Okoko an, ikit ma amaro me tucu kwede!

Okoko an, ki remo aramo;

Okoko an, ki kica ne madwong,

Abedo latinne, pi naka. (7)

(1) Howard ki Phylis Rutledge, in the presence of Mine Enemies. Old Tappan, New Jersey: Fleming ki Revell, 1973, P.25.

(2) William Barclay, New Testament Words, Philadelphia, Westminster Press, 1974, P.168

- (3)** Kenneth S. Wuest, Wuest's Studies from the New Testament Greek. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing, 1953, P.82
- (4)** Archhibald Thomas Robertson, Word Pictures in the New Testament, Vol. IV, Grand Rapids: Baker Book House, 1931, P. 357
- (5)** Martin de Souza, Regard sur Quidah, A Bit of History, Quidah, Benin, Africa, PP.35-39.
- (6)** Yaa 21:29-30
- (7)** Redeemed, Fanny J. Crosby

CURA ME APAR (10)

NGUT OBEDO NGO?

“PWONY ME BAIBUL AKWAKO NGUT”

Jeremia 3:1-4 ki 4:1-4

Nyuto

Ikareni, pol lokwati tye katucu jiri me goba goba. Gitye kabwolo dano alip mia kun kicwalogi I mac/kadec macalo adwogi. Gitucu ni dano romo jolo Yecu Kricito macalo Lalargi ento pe macalo RWOT gi. Guweko woko “ngut”.

Man obedo opwonyo ma tye kilong I Baibul. Me tucu kitti obedo me gengo dano pe me ngut.

Lok me “ngut” obedo lok me Baibul ma mitte ni kigony tere ki ryeko maber. Waromo tic ki lok man I kanica muye bene ci iniang ento ka itiyo ki woko I lobo jo pa murweny Pe twero ikom gin ma waloko iye.

Ngut obedo guti me larre. Leb Grik me ngut obedo “metanoia”.

Meta gonyoni “iyunge” ci “noia” gonyoni “me niang”.

I yore mukenne, gonyoni “iyunge tam” nyo “me loko tammi”. Yecu otiyo k lok man I Cik Manyen me gonyoni; me loke I yo ni Macon me kwo, lokere bot Lubanga pi larre. (Mac Arthur).

Lakwena Paulo owacci, “iloke wunu ki bot Lubanga, kun iweko wunu cal jogi pi woro Lubanga makwo, dok me ada,” (Jo Tecalonika 1:9).

Ngut onongo obedo wi kop pa Yecu Kricito. Onongo bene obedo wi kop mapire tek I Cik Macon. Lupwonye wu I kwena me ngut, oa I buk pa Jeremia.

I. NGUT ME GOBBA 3:1-5

1. “Kace ladit mo oryemo dako ne woko, ci dako – eno ni bene ocito woko, ci en dako ni dok tye nongo lacoo mukene, cware me acakki-ni pud dok bino dok bote?”

Pe bino miyo lobo-nono balle meicel?

Jeremia oporo Juda ki dako ma Pe obedo lagen bot cware. En oweke ci en idonyo mar ki laco mukene. Ento Juda onongo tye marac. Juda onongo tye ki coo mapol bene en onongo tye macalo Malaya ento en nongo tamo ni en etwero dwogo bot Rwot labongo en ki ngut.

2. “Kong iyil wangi malo inen wi cere ka matye nono ca! kara ka kwene ki kuno ma Pe kibusu kwedi iye?

Ibedo kuro jo ma buto kwedi I nget yo ducu, macalo Arab ma kuro jo idye tim ata. Yin dong ityeko ballo lobo woko, ki timmi me Malaya.

Macalo gin ma moko pe bedo lagen pa Juda, gin ma jo ducu myero tim onongo obedo me ngiyo cere ki neno tic me abor. Cal jogi onongo tye kanmo ducu iwi cere. Onongo petye kanmo I lobo ma dong ma pe “kibusu kwede.”

Onongo miti gitye matek me gero cal jogi ma Jeremia oporo ki malaya ma obedo inget yo kuro jo ma myero but kwede.

Kong itam wel cal jogi ma onongo gitye kwede macalo onongo gitye kanmo ducu?

3. Kitman omiyo kijuko anaka kot woko, kot me cwir bene dong Pe cwe; In pud icolo wangi i tim me Malaya, lewic-gu Pe maki.”

I Cik Macon, Lubanga ojuko naka kot tyen mapol macalo pwod. Lupur jenge ikom kot macwe con. Ka kot pe ocwe nongo cam two ci to woko.

Auna-una romo mayo lobo.

Onongo gitimmo bal ka maleng ikom lwak kun Pe gileyowi-gi kun bene lewic pe makogi.

4-5. Ku, kombedi in ilwonga ni, Wora, in ibedo lawota cake ki itidina, Akemo bino make nakanaka, cwinye bino wang naka I agikki? Nen ba, in iwacci, cite in dong ityeko timo kit bal ducu ma itwero.”

IKany waneno lapor maber me **NGUT ME GOBA.**

Jo me Juda onongo gipe ki miti me loko tamgi.

Gilongo Lubanga ni “Wora”, “Wora”. Gilwonge ni “Wora, lawotta” cako ma wa tino. Ento onongo gitye kabedo macalo dako ma Pe lagen kun malaya. Gin omito kica labongo ngut me ada-ni.

Ticgi me cot kede alaya alaya obalo lobo. Gin onwongo OPE kede miti me jalo cal jogi kede yogi me jojok. Akadi kono gin nwongo okwero Obanga gin nwongo pwod obyeko ni Obanga nwongo atimogi kica abongo ngut.

Gitamo ni ber pa lubanga gonyo ni en pe neno balgi ki timgi me jojok.

Tic: Ikareni, jo mapol Pe ye ni “mucara me bal en to” Jo Roma 6:23. Jo mapol ye ni pien Lubanga obedo Lubanga maber, Pe bino ngolligi kop pi balgi.

Tam me “poto” otucu tyen 07 I cura me adek. Judaya onongo obedo lobo ma “onyome” bot Rwot. Lubanga ocikke ki iwi got me Cinai kwede Moses. En odoko dako ma Pe lagene ka loko Ki Lubanga ngee.

Lubanga obako doge me en dwogi ma obedo lagam ma romo juko poto. Akadi Kumenno, en okwero.

Ento en pe okwero akwera, ento en omiye amia me ngut. En ongut ki wie pe kwede cwinye. En onongo tye kamito Lubanga ento pe cik pa Lubanga. En onongo tye kamito Lubanga ento bene mito gwoko cal jok.

Ngut me goba obedo ni ka dano ngeyo ni ebalo bene cwinye cwer ni ebalo ento kwero “me loke” I bal –nono.

Ngut me ada tye iye “loke” I bal. Ngut me ada tye iye “loko tam” ma kelo “loko cwiny” ma nywalo “loko kit”.

Poto obedo aa woko ki bot Lubanga. Giweko maragi me acakki pi Lubanga. Gicako kwoyo kwogi mapirgi ma pe meg pa Lubanga. Lagamme obedo ngut me ada ento pe ngut me goba.

II. NGUT ME ADA 4:1-4

Tyeng. 1-“Ka ce iloke idwogo BOT Lubanga, wun jo Irael, Rwot owacci, myero idwog bota. Ka ikwanyo gin me kwer ma itimo wunu woko I nyima, ci pe ibedo wiwira wunu awira.”

Tyeng. 2- “dok bene ka ikwongo wunu ni, kite ma Rwot tye kwede kwo-ni, myero ikwong wunu kun ilubo wunu ngolo kop matira, kwede cwiny atira bino miyo rok ducu nongo gum ki bote, dok bene bino nongo deyo pire.”

Lubanga oneno kit ma jo me Irael Pe ongut ngut me ada. Lubanga oneno ni gunongo tye ki “ngut me goba”

Ento kitmano, Rwot pud omede ki wacci gi me ngut.

Ka onongo oneno gini ni pire tek, gin romo keto tenge ical jogigi. Gin myero owot iyi ada kwede tir kit. Gin myero ocike ni Lubanga kwo lacwe wi poo duc bene gitiyo tic piri kengi.

Jeremia otiyo ki lanyut aryo me miyo jo niang I yore a yot gin omio ngut mitte.

A. Ngut tye bala pur! Tyeng 03

“Rwot owacco bot jo me Judaya ki jo ma bedo I Jerucalem ni, pur wunu pottiwu ma yam Pe ipuro wunu, kur dok ipit camwu I kin okuto,”

Pe tye lapurr mo ma pito koti ne I poto ma Pe kipuro ci gen ni ibikayo.

Cwinywa myero opur matut ci aneno bal ma tye I kwowa. Waye ki Cwiny Maleng me donyo iyiwa macalo lapur kunyo ki piny matek me wek nyig nyak I kwowa ibeo I bot RWOT.

B. Ngut tye macalo ayanga! Tyeng 04

“Myero kilire wunu kenwu bot Rwot, lire wunu I cwinywu, wun jo me Judaya ki jo me Jerucalem, naka miyo akemo maka ci iyia wang macalo mac, pi gin marac ma itimo wunu,”

Ngut tye macalo ayanga me lire.

Onongo tye kwer ma Lubanga ociko pi Luino ma laco me Judaya. Lubanga ocike kwede gi. En ocikogi ni gin abedo jo ne mapirgi tek kun En omioygi bedo kilero bot rok ducu me kelogi bot Lubanga. Gin opoto woko iticgi. Giloke bot cal jogi ma ki yubo ki cing dano.

Lubanga onongo petye ki ka apenyo pi lire me kom ento lire me cwiny. Cwiny nyuto kwo pa dano me niye. Man gonyoni tipo. Gonyoni Adam, tam ki miti pa ngat acel acel.

Jeremia 31:33 wacci, “Dong man en cike ma bibino moko ki doggola Irael ka kare naca okato. Abketo cik I cwinygi, abicoyo I yigi. Abino bedo Lubangagi, gin gidugu jona.”

4:14 wacci, “Wun jo me Jerucalem, myero ilwok wunu cwinywu woko I timo tim marecco, me wek ilarre wunu, tamwu marecco-nongo bino medde bedo I cwinywu naka awene ba?”

III. ADWOGI ME NGUT ME GOBA 4:5-18

Pi Juda. Jo me Babiloni romo tyekogi woko.

Ngolo kop matye kabino!

Tyeng. 5- Wurab loka I Juda, rab wunu I Jerucalem, Kun iwaaco wunu ni, “kut wunu bila rom lobo ducu” red wunu I dwon malongo kun ikobo wunu ni, “Coke wunu me owot wunu I boma mogo mukene matek wok-ca!”

Tyeng. 6- “Lub wunu yo me wot I Cion! Lar wunu komwu, kur igal wunu, pien amito kelo gin marac I yung ku piny, ki twon can madwong tutwall ma bino tyeko piny woko.”

Tyeng me aryo magi macwalo lok me jukke ni gin marac bibino. Gin marac man oloko pire ityeng 5-31.

Gin marac man bino yaa iyung ku piny. Bila kibikuto me cwalo jukke. JUK miyo jo kare me ngwec laro komgi I Jerucalem ma tye ki apama cel matek ma kiguro idyere. Giromo nongo gwok kunu.

Lukwor onongo guguro Jerucalem I dyere me gwoko jo I yie pe me gilwii. Lubanga bino pwodogi pien gukwero gini ngut.

Tyeng. 18-“Kitewu ki gin ma itimo wunu ducu, ma okelo can man I komwu. Mennno en can en oketo I komwu, canne ki kec matek; oo naka iyi adunowu kikome!”

Tic:

Lubanga lwongo jo ducu me ngut kwede bene loke bote.

Ada tye ni ngolo kop tye kabino. Jeremia owacci jo me Judaya ni ngolo kop onongo tye kabino lukworgi obimayo lobogi woko, Babilon.

Gipe owinyo, gimedde amedda ki woro cal jogi ma cing dano en otiyo. Pi mennono, Lubanga opwodogi ibeo I cwalo Lukworgi I Jerucalem bene ki tyekogi.

Macalo Lubanga pwodo jo ne ma en oyero, Lujudaya, bene kumeno, En bino ngolo kop ikareni pi jo ma kikwe bene gukwero ngut.

Ngolo kop bene bibino pi jo kikwero ngut ki Pe gi tucu Kricito macalo Rwot.

IV. NYIG ME NGUT ME ADA.

Ngut me ada nywalo lare ki gonye. Yecu obedo Rwot ki Lalar. In pe I romo ye Kricito macalo Lalar nikwanyo ka I ye en macalo Rwot.

Ka n iye Kricito macalo Rwot, nongo itye I ngut ikom balli. Ngut obedo me loke weko balli.

Akadi kumeno, ngatmo Pe ki teko ikome nyo pire kene me loke weko balle. Lubanga lwongi. Lubanga mii ibeo ikica ne, teko ne loke bote macalo Rwot, Lubanga ki Ladit pi kwoni.

Kricito oto pi balli. En kiyike. En ocer ki lyel iyunge nino me adek. En tye kwo I kombedi bene en mito bedo I cwinyi macalo Rwot ki Lalari.

Adada ni tye kiti: Tam ni ikwoni tye kom loc. Wan dano wanywale, EN ikome tye obedo iwi kom loc –cono. En odoko ma awany. En tye kamito loyo kwo ne mapire kit ma cwinye mito.

Ngut obedo me yaa woko iwi kom loc me cwinyi ento ye I Kricito me bedo iwi kom loci kun loo kwoni. Gonyoni me weko Yecu bedo Rwot me kwoni.

Wan Pe otwero miyo Yecu bedo Rwoti. En obedo Rwot ento wan myero oyer me miye bedo Rwot me kwowa. Man tyeni lok me ngut.

Jo Roma 10:9 wacci, “Pien ka ituco giri ki dogi ni, **“KRICITO EN RWOT”** (man obedo ngut), Makun iye giri icwinyi (man obedo yee) ni Lubanga ocer-re woko i kin pa jo muto, ibino lar-re (ogonyo).

AGIKKI

Ka ineno Cik Macon ki Cik Mnyen wi kop mapire tek obedo ngut. Kare ki kare Baibul lwongo jo ducu me ngut.

Ngut me ateni obedo me tucu Yecu acalo OBANGANI kede RWOTTI.

Baibul moko tic a Kricito I yore lung. En obedo Rwot ikom Jami ducu. (Tic pa Lukwena 10:36). Yecu kilwongo tyen 747 I Cik Manyen. Buk me Tic pa Lukwena olwongo iye tyen 92 ci owacco ni Lalar tye aryo keken.

Guti me tucu jiri ki pwony ma tye I Cik Manyen onongo tye ni, “Kricito obedo Rwot.”

Jeremia olwongo jo ne me ngut....loke bot Rwot. Jalle bote! Adwogi me kwero ngut obedo ngolo kop.

Lwongo wa ikareni bene tye acel: ngut....loke bot Rwot. Kricito obedo Lubanga!

En obedo RWOT! Loke bot Kricito macalo RWOT en bino larri.

En bino gonyi!

CURA ME 11

IYEE KEDE KICA OBEDO NGO?

PWONY ME BAIBUL AKWAKO IYEE KEDE KICA

Pien pi kica ne, omiyo en olarowa, pi niyee. Con Pe otimme pi ticwu; meno mot Pa Lubanga gire. Pe otimme pi ticwu mo, ma ngattmo gire kur wake iye. Jo Epeco 2:8-9.

NYUTO

Iyi Amerika tye kulo madit ma poko Amerika ki Canada. Dano acel obolo tol ci wot iwie kun maloro gadi-gadi ma kulo me Niagara mamol I tere piny. Ka en opoto iye, en obito cutcut.

Lwak alip mia mapol onongo tye kaneno. I kare ma en ongolo wi kulo man lwak odongo cinggi ki yomcwiny.

En te neno lwak ci kipenya, “wun iye ni dok aromo timo” lwak ogamo ki dange ni, “Ee”.

En awacci wu, “Ka wuye ni dok aromo timo, amito ni ngattmo bin bota kany yit bed I gadi-gadi wek alore kun adoko kunu.”

Ngat muye jalle obedo pe.

Man obedo lapor maber pi yee me adam ento pe yee me cunyi.

I. TATTO TE NIYEE

Kikome, Niyee obedo ngo? Cik Manyen onongo kicoo ileb Grik. Niyee ileb Grik obedo “pistis”. Pistis gonyoni ‘Me bedo kacel ki Lubanga ibeo kibot Kricito”.

Jo Ibruania 11:1-3 Otito loke ma ber; “Niyee en ma moko gin ma wageno, en gin ma niangowa maber ni, jami ma Pe wa oneno komgi kara tye gigi. Pire omiyo jo macon, Lubanga opwoyogi. Pi niyee wan oniang ni, Lubanga con oketo wi lobo ducu ki loke, ma omiyo gin ma nen otiyo gin ma Pe nen.”

I Cik Macon jo obedo lugen ni Laloc, Yecu, nino mo acel bino dwogo. Guyee man ki cwinygi ducu, adam, ki tipogi. Menno obedo Niyee. Obedo me ye ki cike bot Lubanga ma peru ineno kome.

Man obedo yung mukene me niyee. In iye ni obitimme pien iketo genni I cike ki Lubanga.

Wangeyo ni ka waketo genwa ikom Kricito en bino coyo nyingwa I buk me kwo. Wageno Lubanga bene pi menno wageno gin ducu ma Lubanga owacco.

Niyee obedo ye I kom Lubanga ki keto en I lokke akadi pe ineno tye kacobbe Ingeyo ni okacobbe pien Lubanga owacco.

Jo muye ducu ikareni ye ikom dwogo pa Kricito me aryo. Pe tye ngattmo i kinwa ma oneno man pien pud peru otimme. Ento, wangeyoni Kricito obidwogo pien En owacco.

I kare ma Yecu awot bot Won, Lukwena ducu ongiyo pol kun gineno. Lumalaika onen kun wacci, “Pingo icung kun ineno wunu polo? Yecu man ma otingo malo I polo i kinwu-ni bino dok dwogo kitmeno, I kite macalo inene wunu kayito I polo.” (Tic pa Lukwena 1:11).

Wan pud pe waneno dwogo me aryo ento wageno Lubanga ki loke dong wangeyo ni nino mo acel bino timme. Menono Niyee.

KWONII NIYEE ARYO

Kwon Niyee tye aryo. Man gin ma rucu wi jo mapol.

A. Niyee ki Wic.

Man obedo Niyee me adam ame dano ye ikom Lubanga ki Yecu. En yee ni Yecu kinywalle ki bot dako ma Pe ongeyo lacao, okwo labongo ball mo, otimo tango mapol, oto ikom yatariya pi bal, ocer ki i lyel bene nino mo acel bino dwogo.

Lacao onyo dako ngeyo bene ye pwony ducu maber Lubanga ki mega Yecu Kricito.

Ento, Baibul wacci, I buk pa Yakobo 2:19 ni, “Ityeko ye ni Lubanga tye acel, itimo ber. Cen bene ye kumenno, .komgi bene myel.”

B. Niyee I Cwiny...

Man obedo niyee me tipo. Man obedo niyee kikome. Man obedo niyee ma laro dano I cing catan, bal ki kadec.

Ka ngattoro tye ki Niyee I cwinye en ye ki wie ni Kricito obedo Lubanga, Rwot ki Lalar ento jalo kwo ne bot Kricito. En jalo kwo ne bot Kricito.

Lapor maber ikom Niyee.

Nen kom ngati mo ka ngeti. Peny ngattmo ni, “iye ni ka abedo iwi kommi, kom Obimako koma? Iye ni kommi tek ma romo tingo pek-ka ki koma?”

Ka gugamoni “Ee” ci dok ipeny, “cenyi atye ki niyee ikom man?”. Atye ka wacci an aye ni kom man romo tinga. Dong, an atye ki niyee I kom?

Lagam tyeni “PE”. Pudi. atye ki niyee I kom ka abedo I kom.

Iyi gin ma nyutani, Kricito nyuto kom. In tye ki yia. Iromo cung I nyim kom kun I wacci, “Aye ni atinga KA abedo iye.” Menno niyee me adam/wic.

Nyo iromo bedo ki wi kom, wek I kom itingo pekki ducu.

Menno niyee me cwiny.

Dong, yin iromo ye ni Kricito en Lubanga, dako ma Pe ongeyo laco en onywalle, okwo labongo bal, oto ikom yatariya pi balli, ocer ki ilyel dok nino mo acel bino dwogo.

Ento kitman, catan ki jogi ne bene ye kumenno. Obedo ka I moko tammi me jalo kwoni ducu bene ki Kricito mano nwongo I larre.

II. TATTO TE KICA

Kica obedo ngo?

Kica obedo mot ma kimiyo nono ma Pe itiyo pire nyo ipore me nongo.

Lapor me ka pikko moo.

Nino mo lacoc onongo tye I ka pikko moo pi Mutoka ne. Ka ladit mo oo botte ci owacce onongo itye imito moo manonok maromo miye oo gange. En pe openyo pi cilling adi.

Ento kono, Lubanga, ok I cwinya ci apike moo pong ot moo Mutoka ne. Naka miye moo matitidi onongo obedo kica. En pe otiyo pire. En pe oculo pire. En pe opore pire.

Ento, amiyo ot moo me mutoka ne opong. En obedo ki wur. Yie obedo mayom matek. En onongo kica! Amiye mot me nono.

Man en gin ma Lubanga miyowa. Kricito otiyo tic. En ocito I kor yatariya. En oonyo remo ne. En oto to ma gigure ikom yatariya to me remo me culo pi balwa. En ocer ki ilyel.

En otiyo tic ducu. Tin, en omiyowa mot me nono me kica ki larre.

Man obedo kica ento wan myero wagam mot. En pe ki diyo dano pire ki ikom ngattmo.

En omiyo ento myero ijole I cwinynyi en te kwo.

Jon 1:12 wacci, “Jo ducu ma con ogame, kun giye nyinge, en omiyogi twer me doko lutino pa Lubanga.”

Niyee obedo me jalo kwoni bot Kricito. In iye I en ento myero I jalle bote. Menno Niyee.

Ka in I jalle bot Kricito en timo kica ikom balli, loko kwoni ci coyo nyingi I buk me kwo. Meno kica.

En mii mot ma Pe ipore pire.

“Pien pi kica ne omiyo en olarowa, pi niyee. Con Pe otimme pi ticwu; meno mot Lubanga gire. Pe otimme pi ticwu mo, me ngattmo gire kur wake iye.”

Tinne, I romo jalo kwoni bot Kricito. Ibeo I jalo kwoni ot Kricito in nongo itye ka geno En macalo Rwot ki Lalar-ni. En ye ibeo ibino iyi kwoni ibeo I Cwiny maleng ci te larri.

Kede Niyee, iromo lego I kombedi kun I jolo Kricito me bino I cwinyi ki I kwoni. Tim woko I kombedi.

CURA ME APAR ARYO (12)

BINO PA KRICITO ME ARYO

“PWONY ME BAIBUL MAKWAKO BINO PA KRICITO ME ARYO”

Matayo 24:31

“Ento ka ineno wunu wot Pa dano ka bino ki deyo ne, ki Lumalaika ne, en obi bedo iwi kom loc me deyo ne.”

NYUTO

I Tic Pa Lukwena cura ne 01; Waneno ododo me ada makwako Lukwena ki Yecu. Yecu omiyogi cik ityeng 4-5:

“I kare ma en tye kwedgi, ocikogi ni kur ua ki I Jerucalem, ento ni myero kong gikur gin ma Won ociko, ma wacco ni, “Con I winyo wunu kibota, pien Jon yam batija jo kede pii, ento an Pe ru nino okato mapol wubibatijawu ki Cwiny Maleng.”

Ento dong kicikogi me tero jiri iwi pducu lung (7-8). Tyeng 09-“Ka en otyeko wacco kop man, ci kitinge woko malo ma kun gin guneno, pol te game I wanggi woko.”

Kong itam me cung kacel ki Yecu ci atura pol te wumogi woko ci orweny woko iwanggi. Lukwena ocung kunnu ka kuneno.

Cutcut jo aryo ocung ilak ngetgi kun wacco ni, “pingo icung kun ineno wunu polo? Yecu man ma kitingo malo I polo kinwu-ni bino dok dwogo kitmeno, I kite macalo inene wunu oyito I polo.” (Tyeng 11)

Ka wapwonye I bino pa Kricito me aryo wan omito neno matut lapeny angwen.

I. BINO PA KRICITO ME ARYO TYE ADA?

Tye jo DANO alip mia ki alip mia I karenia ma Pe ye ikom Yecu Kricito macalo Rwot ki Lalar gi bene Pe giye gini ni en bino dwogo doki.

Ento kitmenno, Baibul otucu tye mapol ni Yecu bino dwogo doki. I Cik Mnyen tye jami mogo ma moko bino pa Kricito me aryo tyen 318.

Tye bino aryo pa Kricito. Me acakki obedo ma dako ma Pe ongeyo Laco onywale, Maliam. I bino ne me acakki en obino me kwoyo kwo maber, to pi balwa. Ka cul ma Lubanga jolo pi bal obedo to ma oonyo iye remo Yecu oonyo remo ne, to ikom yatariya macalo dano makiyalo pi balwa.

Lunebi me Cik Macon owacci lok ma Lunebi obino me acel pa Laloc tyen mapol.

Tye lok mapol mapapat I Baibul m nyuto bino me aryo ap Kricito. Mogo niye ene:

.....nino pa Rwot _____Tic pa Lukwena 2:20

.....nino pa Rwot Yecu Kricito _____Jo Korint me Acel. 1:8

.....nino pa Rwot Yecu _____ Jo Korini me Acel. 5:5

.....nino pa Kricito _____Jo Pilipi 1:10

.....nino pa Lubanga _____ Petero me Aryo. 3:12

.....nino eno-ni _____Matayo 7:22

.....nino me agikki _____ Jon 6:39

.....nino ne _____ Luka 17:24

.....nyutte pa Kricito _____ Temoteo me Acel 6:14

.....bino pa Kricito _____ Jo Korint me Acel 15:23

Mcalo Kricito obino me acel en dok abino. Man cike pa Lubanga me ada.

Yecu owacci Matayo 26:64, “ento awacciwu ni cake kombedi kibino neno wunu Wot pa dano m obedo piny I kabedo me dey ilak nget Won Twer tung Lacuc, kun bino ki pol me polo.”

II. YECU OBIDWOGO NI NGO?

Bino ne obibedo ma nen!

Wang ducu bino nene. Me atura, en ayito I polo.

Jo Tecalonika me Acel. 4:16 wacco ni, “Rwot kikome bino yitto piny kun ya I wi polo ki lwongo me twer (iwinyo bino ne), ma dwon lamalaika maditte bino winye, Billa pa Lubanga bino kok.”

Jon 5:28 wacco ni, “Kur iwur wunu kop man, pien kare bibino oo ma dano ducu ma tye I lyel bino winyo dwone,”

Niyabo 1:7 **koboni**, “Nen, en abino ki pol, jo ducu bino nene I wang-gi, anaka jo ma nwang ocobe; Kaka ducu me wi wilobo bino kumo pire. Kumeno kom. Amen.”

III. AWENE AME KRICITO BINO DWOGO?

Ngat ame ngeyo awene ma Yecu adwogo iye Pe. Tic pa Lukwena 1:7 wacci, “En te gamo ni, “mano gire Pe obedo megwu me ngeyo kare ki nino ma Won omoko pi twer-re.”

En obibino I cawa ma Pe ki byeko.

Ngat ma angeyo Pe. Yecu owacci I Matayo 24:36, “Ento nino-nono, onyo caa-nono, ngattmo ma ngeyo pire Pe tye, kadi lamalaika ma tye I polo, kadi Wod. Kono ka Won keken.”

Baibul bene opwonyowa ni en abino “macalo lakwo” I dye wor. Jo Tecalonika me Acel 5:2.

Tye jo mapol ma otemo me byeko kare me bino pa Kricito me aryo.

Yecu oloko ikom kare me agikki I Matayo 24 ento ngat angeyo mwaka ki nino Pe tye. Man en gin ma en owacco:

4- “Gwoke wunu ba, ngattmo kur rwenywu be.”

5-“Pien jo mapol bino bino I nyinga, ma gibino wacco ni, ‘An ma Kricito’ gin bino miyo jo mapol rwenyo.”

6- “Dok ka ibino winyo wunu pi mony ki kwena me mony, cwinynywu kur poti, pien manno myero timme, ento agikki nwongo pwod Pe.”

7- “Pien rok bino romo ki rok, loc bino romo ki loc mukene, kec ki oyeng-yengo bino bedo I kabedo mapol.”

8- “Mano ducu pwod en acakki me rem.”

Yecu omedde me nyuto rucu-rucu ma bino timme iwi lobo lung, auna-una, KEDE tucu jiri iwi podo lung.

24- “Pien jo ma wacci obedo Kricito bino pello, anaka wa lunebo mogo ma lugoba, bino nyuto anyutmo ki tango, wek ka twere gin orweny naka jo ma kiyero.”

Yecu owacco ni lok-eni mapire tek.

29- “Oyotoyot ka can madwong me kare-nono otum woko,

30- “Eka gin ma nyuto Wot pa dano te bino nen I polo. I kare- nono atekere ducu me wi lobo bino kumo, cite gin bino neno Wot pa dano kun bino I wi pol me polo, kun tye ki teko kwede deyo madwong.”

31- “En bino oro lumalaika ne kun gwara kok malongo, gin bino koko jo ne ma kiyero, nia kitwok piny angwen ducu, kun ya I tung agikki polo tung cel nio ki agikki polo tung mukene.”

Marako 13: 32 Waconi, “Ento nino –nono, nyo caa-nono, ngattmo ma ngeyo pire Pe tye, kadi Lumalaika ma tye I polo, kadi Wod, kono ka Won keken.”

IV. NGO MA OBITIME KA YECU ADWOGO?

Ngattmao ma angeyo kare ne Pe tye ento labongo Jukke nino mo acel pol obiyabe ci wan ki neno Yecu.

Jo Tecalonika me Acel 4:16-18, “Rwot kikome bino yito piny kun aa ki polo ki lwongo me twer, ma dwon lumalaika maditte bino winye, gwara Lubanga bino kok. Jo ma yam oto I Kricito gin bino kwongo cer, lacenne wa jo makwo, ma odong, gibino gwarowa kacel kwedgi I pol, wek wa rwatte I Rwot I dye yamo; wan don watye bino bedo **KI RWOT NAKANAKA.**

1. En tye kabino ki dwon malongo.
2. En tye kabino ki dwon pa Lumalaika madittere matye kawinye.
3. En tye kabino ki lwongo me twer pa Lubanga.
4. Ka en obino, jo muto en ageyo cer.
5. Iyunge jo muto cer ki ilyel me rwatte KI jo mukene ma guye ikom Kricito obino tingogi malo me rwatte kwedgi I pol me rwatte ki Rwot iwi yamo. Jo Tecalonika me Acel 4: 16-18.

6. Eka ote bedo kwede Rwot nakanaka.

Jo Tecalonika me Acel 4:16-18, “Rwot kikome bino yito piny kun ya I polo ki lwongo me twer, ma dwon Lumalaika maditte bino winye, gwara pa Lubanga bino kok. Jo ma yam oto I Kricito gin gibino kwongo cer, icenne wa jo makwo, ma odong, obino gwarowa kacel kwedgi I pol, wek warwatte ki Rwot I dye yamo; wan don wate bino bedo **KI RWOT NAKANAKA.**

A. LOC PA LUBANGA DONG BINO COBE KAKARE

I cawa man lobo obino lonyo doko MALENG. Petero me Aryo 3:7, “Pi kop pa Lubanga acell eno-ni, polo ki lobo me kare man dong okano me pi kuro mac; gitye ka gwoko nio inino me ngolo kop ki tyeko jo ma Pe lworu Lubanga.”

B. LOYO CATAN DONG BINO TUM

Niyabo 20:10, “Catan ma con obwologi bene kibolo I nam me mac ki gweng calufa ka ma lee ki lunebi ma lugoba bene tye iye ca; gin obino rem dyeceng ki idyewor nakanaka.”

AGIKKI

Yecu romo dwogo I caa mo keken ki I nino mo keken.

A. PI JO OYE!

Wan myero wakii piny ki wabed lugen. Yecu owacco, “bed wunu lugen naka I to-wu ci an abino miyo wu tok kwogo me kwo”.

Boma me pompey tye Itali. Mwaki mukato angec, got omwoc ci mac malyet oya iye omol oballo boma naca woko ki bene oneko jo anwongo bedo iye. Lureyko madongo owoto kunaca ci kunyo gini I boma macon ma obalo naca.

Dul jo mukenne onongo cog-gi Lumony ma onongo gitye oguro gini piny I nino naca. Onongo tye ka neno tutung I boma. Lamony man onongo tye I dog ticce katiyo ki gen.

Onongo nen lokki onongo tye wacci, “Ladit ticca oketa kan, labongo paro gin ma romo timme, an abedo kan.”

Cog-gi Lumony mukenne onongo ma onongo gitye otemo ngwec woko. Gin pe odong ma obedo Lugan. (Ford p.113).

Yin ibedo mene? Itye ingwec woko ki bot Lubanga? Itye iyi miti ne pi kwoni? Ibedo lagen I dog tic pa Rwot?

B. Pi Jo Murweny.

Lapeny tye ni, itye atera pi bino pa Rwot. Ka pe, tine, iromo miyo kwoni bot Kricito. En oto me culo pi balli, en giyike ci ocer ki ilyel.

K niye en bibino I kwoni, bitimmi kica pi balli ci miyi kwo manyen ki kwom a pe tum nakanak.

Leg kombedi kun I kwao Yecu me bino I kwoni. Nongo itye atera ki yubbe pi bino me aryo pa Kricito ka Kricito tye I kwoni ki I wiunyi.

KA MA KIKWANYO KI IYE

Akins, Wade. Be A 24.7 Christian. Hannibal Books.

Barclay, William. New Testament Words, Philadelphia, Westminster Press, 1974,

Crosby. Fanny. J

Davidson. Benjamin, The Analytical Hebrew and Chaldea Lexicon. Grand Rapids, Mich. Zondervan. Publishing House, 1977.

Ford, Hershel. Simple Sermon on Christian Doctrines.

Greek English Dictionary of the New Testament. United Bible Societies, 1971. P .246.

Graham, Billy. The Holy Spirit. Word Books, 1978.

Mac Arthur, John. Moody Publishers. Hebrews.

Robertson, Archibald Thomas, Word Picture in the New Testament, Vol. IV, Grand Rapids: Baker Book House, 1931.

Ruthledge, Howard and Phylis, in the Presence of Mine Enemy. Old Tappan, New Jersey: Fleming and Revell, 1973.

Souza, Martin, Regard sur Ouidah, A Bit of History, Ouidah, Benin, Africa, pp. 35-39.

Wuest, Kenneth S. Romans in the Greek New Testament, Wuest's Word Studies for English Reader, Wm B. Eerdmans Publishing, Grand Rapids, Michigan 1955.

Zodhiates, Spiros. The Hebrew-Greek Key Study Bible.

Chattanooga, Tenn.: AMG Publishers, 1984, P. 1,065.